Τὸ φύλλον δραχμ. 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες
Τὸ πρῶτον φύλλον κάθε μηνὸς δωδεκασέλιδον, ἐπίσης δραχ. 2.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 80. Ἑξάμηνος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 34ος | Ἐν Ἀθήναις, 26 Μαρτίου 1927 | Ἔτος 49ον.—Ἀριθ. 17

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο].

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Συλλογίσθηκε μιὰ στιγμὴ κι' ἄξαφνα, μὲ χαρά:

—Ἄ, στάσου! φώναξε· τὸ βρῆκα! Θὰ βάζω ἕνα σταυρὸ ἐκεῖ στὴν ἄκρη· κι' ὁ σταυρὸς αὐτὸς θὰ σοῦ λέγ: «μὴν τὰ λαβαίνεις αὐτὰ δπ' ὄψει σου, ἔτσι στὰ γράφω...»

Μὲ τόση ἀφέλεια ὁμολογοῦσε ἡ δυστυχισμένη τὴν ὑποδούλωσή της. Ἀλλὰ δὲν φαινόταν καθόλου νὰ τὴν αἰσθάνεται καὶ νὰ ὑποφέρῃ ἀπ' αὐτή. Ἀπεναντίας ἔφυγε τόσο πεταχτή, τόσο ἀλαφρόκαρδη, τόσο χαρούμενη, σὰ νὰ πήγαινε νὰ βρῇ τὸν καλύτερο ἄντρα τοῦ κόσμου. Κι' αὐτό, μόνο αὐτό, παρηγοροῦσε κάπως τὸν Τζὰκ γιὰ τὰ «βάσανα» τῆς μητέρας του...

***

Ἕνα βράδυ, ὁ κ. Ριβὰλ εἶπε στὰ δυὸ παιδιά:

— Αὔριο, ἂν θέλετε, πᾶμε μαζὶ στὸ Κουντραὶ νὰ τρυγήσουμε.

Δέχθηκαν μὲ χαρά. Καὶ τὸ πρωΐ ἀνέβηκαν οἱ δυό τους στὴ σούστα ποὺ τοὺς ἔστειλε ἕνας φίλος τους κολλήγας. Ὁ γιατρὸς θὰ πήγαινε τὸ ἀπόγεμα, ἀφοῦ θἄκανε τὶς βίζιτές του.

Ἡ πρωϊνὴ ὁμίχλη τοῦ Ὀχτώβρη, σὲ κάθε γύρο τῶν τροχῶν, σηκωνόταν θἄλεγες σὰ μιὰ γάζα καὶ ξεφανέρωνε ἕνα τοπίο χαριτωμένο. Τὰ θερισμένα χωράφια ἁπλωνόνταν ἀπέραντα μ' ὅλη ἐκείνη τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὴ μεγαλοπρέπεια ποὺ τοὺς δίνει τὸ φθινόπωρο. Τὸ ποτάμι ἔτρεχε κάτω ἀπ' τὸ μεγάλο δρόμο, ποὺ τὸν περιστοίχιζαν παλιὲς κατοικίες καὶ πελώρια δέντρα μὲ κοκκινοκίτρινα φύλλα. Τὸ δροσερὸ κι' ἐλαφρὸ ἀεράκι ποὺ φυσοῦσε, μεγάλωνε τὴν εὐδιαθεσία τῶν ταξιδιωτῶν, ποὺ τοὺς τράνταζε τἀμαξάκι καί, μὲ τὰ πόδια στὸ ἄχερο, κρατιόνταν ἀπ' τὰ πλευρά του γιὰ νὰ μὴν πέσουν. Μιὰ ἀπὸ τὶς κόρες τοῦ κολλήγα ὁδηγοῦσε ἕνα σταχτερό, πεισματάρικο γαϊδουράκι ποὺ ὅλο κουνοῦσε τὰ μακριά του αὐτιά, γιατὶ τὸ τσιμποῦσαν οἱ σφῆκες, ἄφθονες αὐτὴ τὴν ἐποχὴ του τρύγου, ποὺ ὁ ἀέρας εἶναι γεμάτος ἀπὸ τὶς γλυκειὲς μυρωδιὲς τῶν καρπῶν.

«Ὁ Τζὰκ κι' ἡ Σεσίλη πῆραν ἀπὸ ἕνα καλάθι...»
(Σελ. 145, στ. γ'.)

Ἔτρεχαν, ἔτρεχαν... Τὸ Ἐτιὸλ τἄφησαν γρήγορα πίσω τους, ἀπὸ τἄλλο μέρος τὸ Σουαζύ. Κι' ἀφοῦ πέρασαν καὶ τὸ γεφύρι τοῦ Κορμπέϊγ, ἀκολουθώντας τὴν ἀκροποταμιά, βρέθηκαν πιὰ μέσ' στἀμπέλια ποὺ τὰ τρυγοῦσαν.

Τί ἔξοχο θέαμα! Στὰ ψηλώματα ἐκεῖνα ποὺ κατέβαιναν πρὸς τὸ Σηκουάνα, ἕνα μέγαλο πλῆθος ἀπὸ τρυγητὲς ἔκοβαν, μάζευαν, ξεφύλλιζαν, μὲ τὸν ἐλαφρὸ ἐκεῖνο κρότο ποὺ κάνουν κι' οἱ μεταξοσκώληκες στὸν κλῶνο τῆς μουριᾶς. Ὁ Τζὰκ κι' ἡ Σεσίλη πῆραν ἀπὸ ἕνα καλάθι κι' ἔτρεξαν νὰ μποῦν στὴν ἐργασία. Ἄ, τί ὄμορφο τὸ ἀμπέλι ποὺ τοὺς ἔτυχε,— γιατὶ βέβαια δὲν τὄχαν διαλέξει,— καὶ τί θελκτικὸ τὸ μέρος ποὺ ἔβλεπαν ὅταν σήκωναν τὰ μάτια τους, μὲ τὸν στενὸ καὶ στριφογυριστὸ Σηκουάνα καταμεσίς, γεμάτον νησάκια ὁλοπράσινα!

Ἡ ἡμέρα πέρασε χωρὶς νὰ τὴν καταλάβουν. Ὁ Τζὰκ ἦταν πάντα κοντὰ στὴ Σεσίλη. Ὅλη τὴν ὥρα ἔβλεπε μπροστά του τὸ ψάθινο καπελάκι της, τὸ φρέσκο φουστάνι της ἀπὸ περκάλι μὲ λουλουδάκια, καὶ τὸ πανέρι της ποὺ τὸ γέμιζε μὲ τὰ ὡραιότερα τσαμπιὰ καθὼς τἄκοβε μὲ προσοχή.

Μὰ ἦρθε στιγμὴ ποὺ κουράσθηκαν κι' οἱ δυὸ καὶ κάθησαν ἐκεῖ στὴν ἄκρη ἑνὸς μικροῦ δάσους, ἀπάνω στὰ ρείκια καὶ στὰ ξερόφυλλα. Καὶ τότε...

Ὄχι, τίποτα, λέξη δὲν εἶπαν! Ἡ ἀγάπη τους δὲν ἦταν ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ ἐκφράζονται τόσο εὔκολα καὶ τόσο γρήγορα. Ἄφησαν τὴν ἑσπέρα νὰ σκεπάσῃ μὲ τὸ μυστήριό της τὼραιότερ' ὄνειρο ποὺ εἶχαν κάνει στὴ ζωή τους. Κι' ἐπειδή, ἅμα βράδυασε, τἀεράκι δρόσισε πολύ, ἡ Σεσίλη ἐπέμεινε νὰ τυλίξῃ στὸ λαιμὸ τοῦ Τζὰκ ἕνα μάλλινο κασκὸλ ποὺ εἶχε πάρει μαζί της. Τὸ κίνημα αὐτὸ τὸν συγκίνησε τόσο, ποὺ μιὰ στιγμὴ φάνηκε χλωμὸς καὶ σὰ δακρυσμένος.

— Τί ἔχετε, Τζάκ; πονᾶτε;

—Ὤ, ὄχι! Ποτὲ δὲν ἤμουν πιὸ καλά, τῆς ἀπάντησε.

Ρωτώντας τον, τοῦ εἶχε πιάσει μανησυχία τὸ χέρι. Μὲ τὴν ἀπάντηση, ἔκαμε νὰ τραβήξῃ τὸ δικό της. Ὁ Τζὰκ ὅμως τῆς τὸ κράτησε ἀκόμα μιὰ στιγμή. Κι' αὐτὸ ἦταν ὅλο.

Ὅταν κατέβηκαν στὸ χτῆμα, ὁ γιατρὸς εἶχε φτάσει. Στὴν αὐλὴ ἀκουγόταν ἡ καλόηχη φωνή του καὶ τὸ κύλισμα τοῦ ἁμαξιοῦ ποὺ τὸ ξέζευαν. Τὰ δροσερὰ φθινοπωριάτικα βράδια ἔχουν μιὰ-ποίηση ποὺ ἡ Σεσίλη κι' ὁ Τζὰκ τὴν αἰστάνθηκαν γλυκά, μπαίνοντας στὴν τραπεζαρία τοῦ μικροῦ χωριάτικου σπιτιοῦ, ὅπου τὸ τζάκι ἦταν ἀναμμένο γιὰ τὸ δεῖπνο.

Ἔφαγαν κι' ἤπιαν μὲ χαρά. Ὁ γέρο-Ριβὰλ μάλιστα ρίχτηκε τόσο στὰ παλιὰ κρασιά, ὥστε ἡ Σεσίλη φοβήθηκε μὴ μεθύσῃ καὶ βιάστηκε νὰ σηκωθῇ μὲ τρόπο ἀπ' τὸ τραπέζι, νὰ ζέψῃ ἡ ἴδια τὰ μαξάκι καὶ νὰ γυρίσῃ κουκουλωμένη μὲ τὸ ἐπανωφόρι της. Κι' ὁ παππούς, βλέποντάς την ἕτοιμη, ἀναγκάσθηκε νἀφήσῃ στὴ μέση τὸ ποτήρι του καὶ νἀποχαιρετήσῃ.

Γύρισαν στὸ χωριὸ οἱ τρεῖς, ὅπως ἄλλοτε, μὲ τὴ διαφορὰ μόνο πὼς τώρα κυθόνταν πιὸ στενόχωρα στὸ ἁμαξάκι, ποὺ δὲν εἶχε μεγαλώσει κι' αὐτὸ μαζὶ μὲ τὰ παιδιά... Κάθε τόσο, ὁ γιατρὸς ρωτοῦσε τὸν Τζάκ:

— Μὴν κρυώνεις, παιδί μου;

Ἀλλὰ ὄχι. ὁ Τζὰκ δὲν ἐκρύωνε. Τὸ μεγάλο σάλι τῆς Σεσίλης τὸν ἄγγιζε, τὸν χάϊδευε μὲ τὰ κρόσια του· κι' ἔπειτα, εἶχε πάρει τόσο ἥλιο ὅλη τὴν ἡμέρα!..

* * *

Ὁ Τζὰκ εἶχε γίνει πιὰ καλά. Κι' εἶχε ἀρχίσει νὰ στενοχωριέται, νὰ ντρέπεται γιὰ τὶς μακριὲς ὧρες ποὺ περνοῦσε στὸ «φαρμακεῖο» χωρὶς νὰ κάνῃ τίποτα. Τί θἄλεγε κι' ἡ Σεσίλη, ἡ τόσο ἐργατική; Ἔπρεπε πιὰ νὰ φύγῃ, νὰ πάῃ κι' αὐτὸς νὰ δουλέψῃ.

Ἕνα πρωΐ, μπῆκε στὸ γραφεῖο τοῦ κ. Ριβάλ, νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ γιὰ τὴ φιλοξενία του καὶ νὰ τοῦ ἀναγγείλῃ τὴν ἀπόφασή του.

—Ἔχεις δίκιο, τοῦ εἶπε ὁ γέρος. Δυνάμωσες πιά, εἶσαι καλά, πρέπει νὰ ἐργάζεσαι... Μὲ τὸ βιβλιάριο ποὺ ἔχεις, γρήγορα θὰ μπορέσῃς νὰ βρῇς δουλειά.

Σώπασαν μιὰ στιγμή. Ὁ κ. Ριβὰλ κοίταζε τὸν Τζὰκ μὲ μιὰ παράξενη προσοχή, ποὺ συγκινοῦσε τὸ νέο καὶ μάλιστα τὸν στενοχωροῦσε.

— Δὲν ἔχεις τίποτα νὰ μοῦ πῇς; τὸν ρώτησε ἄξαφνα.

Ὁ Τζάκ, κατακόκκινος, ἀποκρίθηκε:

— Ὄχι, κύριε Ριβάλ, τίποτα...

— Καλά. Ἐνόμιζα ὅμως πὼς ὅταν ἀγαπᾷ κανεὶς ἕνα καλὸ κορίτσι ποὺ δὲν ἔχει στὸν κόσμο πιὰ παρὰ ἕνα γέρο παππού, πρέπει νὰ τὸ ζητήσῃ ἀπ' αὐτόν.

Χωρὶς νἀποκριθῇ, ὁ Τζὰκ σκέπασε τὸ πρόσωπό του μὲ τὰ χέρια του.

— Κλαῖς, Τζάκ;.. Μὰ γιατί;.. Βλέπεις πὼς ἡ δουλειά σου δὲν πάει ἄσχημα, ἀφοῦ πρῶτος ἐγὼ σοῦ κάνω λόγο. Τὸ κατάλαβα πὼς θἄθελες νὰ πάρῃς γυναῖκα σου τὴν ἐγγονή μου καὶ σοῦ τὸ προτείνω.

— Μά, κύριε Ριβάλ!.. Μπορεῖ ἡ Σεσίλη νὰ πάρῃ ἕναν παλιο-ἐργάτη σὰν καὶ μένα;

—Ἐργάσου, νὰ μὴν εἶσαι πιά. Μπορεῖς νἀνεβῇς καὶ ψηλότερα. Ἐγὼ θὰ σοῦ πῶ μὲ τί τρόπο. Πρωτύτερα ὅμως πρέπει νὰ σοῦ πῶ κάτι ἄλλο, πιὸ σπουδαῖο. Θὰ σοῦ φανερώσω ἕνα μυστικό. Μά... πρέπει νὰ τὸ κρατήσῃς...

—Ὤ, κύριε Ριβάλ!..

— Λοιπόν, κάθησε κεῖ κι' ἄκουσε.

Ὁ Τζάκ, σκουπίζοντας τὰ μάτια του, ἐκάθησε. Κι' ὁ γέρος, πότε καθιστός, πότε ὄρθιος, τοῦ διηγήθηκε, τοῦ ξεμυστηρεύθηκε:

Ἡ Σεσίλη δὲν ἦταν ἐγγονή του. Δὲν ἦταν καθαυτὸ κόρη τῆς πεθαμένης του κόρης. Τὴν εἶχαν βρεῖ ἔκθετη στὴν αὐλή τους, ἕνα πρωΐ, καὶ τὴν κράτησαν.

Αὐτὸ ἔγινε τήν ἄλλη μέρα, ὕστερ' ἀπὸ τὸ μεγάλο, τὸ φοβερὸ δυστύχημα τῶν Ριβάλ. Ὁ Θεός, θἄλεγες, γιὰ παρηγοριά, τοὺς ἔστειλε τὸ μωρὸ ἐκεῖνο, τὸ ξένο...

(Ἀκολουθεῖ)

ΦΤΩΧΟΓΕΙΤΟΝΙΑ

Ἄθερμος ἥλιος, στ' οὐρανοῦ
τὴν ἄκρια, πρὶν βυθίσει,
καίει τὶς ὁμίχλες ποὺ ἔσμιξαν
μὲ τὶς καπνιὲς στὴ δύση·
κι' ὁ ἄνεμος ὁ ἀποσπερινὸς
περνάει κι' ἀνασηκώνει
στὴ στράτα τὴ διαβατική
σωρὸ τὴν ἄσπρη σκόνη.

Στὸ χτίριο πλάϊ,—ποὺ ἀκόμα καίει
τῆς ἀντηλιᾶς τὴ ζέστη,—
μυστρὶ καὶ φτυάρι, κόσκινο
ποὺ ἀκόμα τρέχει ἀσβέστη,—
σκόρπια ἀποθέσαν τῆς δουλειᾶς
τὰ σύνεργα οἱ μαστόροι.
Καὶ τραγουδάει, καθούμενο
στὴ σκαλωσιά, ἕγ' ἀγόρι.

Μιὰ γυναικούλα, τὸ μωρὸ
βαστώντας στὴν ἀγκάλη,
στὸ πεζοδρόμι σεργιανᾶ
καὶ πάει καὶ στρέφει πάλι
ὡς τὴ γωνιά, ποὺ ἀγάμεσα
στὰ σωρευτὰ χαλίκια,
μαυρολογοῦν, κατάχαμα
πεσμένα, τὰ κατσίκια.

Περιδιαβάζει κ' ἡ ψυχή,
στοχάζεται καὶ κρίνει
καὶ ξητιανεύει ἀλάφρωμα
καὶ λευτεριὰ κ' εἰρήνη:
ἄχ, νὰ τὴν ἔκραζε ὁ χρυσὸς
προσηλιακὸς φεγγίτης,
νὰ βρεῖ ἕνα κρύφιο φώλιασμα,
νὰ πεῖ τὴν προσευχή της!

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Ο ΠΑΠΑΓΑΛΟΣ

Στὸ πολεμικὸ καράβι, ποὺ εἶχε πάει στὴ Μασσαλία, πολλοὶ ἀξιωματικοὶ κι' ὀπαξιωματικοὶ εἶχαν ἀγοράσει ἐκεῖ παπαγάλους. Ὅλοι μιλοῦσαν. Μόνο ὁ παπαγάλος ποὺ εἶχε στὴν καμπίνα του ἕνας Ὑδραῖος κελευστής, δὲν ἐννοοῦσε νὰ βγάλει μιλιά. Καὶ κάθε μέρα ὁ ἀφεντικός του τοῦλεγε μὲ παράπονο καὶ μὲ γλύκα:

— Παπαγάλοζα, (ὁδραϊϊκα=παπαγαλάκι), πὲ ντὲ καὶ σὺ κανένα λόο!..

Αὐτὸ διαδόθηκε στὸ καράβι κι' ὅλοι πιὰ οἱ ἀξιωματικοί, ἅμα ἔβλεπαν τὸν Ὑδραῖο, τοῦ φώναζαν πειραχτικά:

— Παπαγάλοζα, πὲ ντὲ καὶ σὺ κανένα λόο!..

Ὁ κελευστὴς θύμωνε φοβερά. Ὁ παπαγάλος του ὡστόσο δὲν ἐννοοῦσε νὰ μιλήσῃ. Ὅταν ἄξαφνα, ἕνα πρωΐ, καθὼς σηκώθηκε ὁ κελευστὴς καὶ πλησίασε τὸ κλουβί, ὁ παπαγάλος τοῦ κάνει:

— Παπαγάλοζα! πὲ ντὲ καὶ σὺ κανένα λόο!..

Ἐπιτέλους, ἀκούγοντάς το καθεμέρα, τὸ πουλὶ τὸ εἶχε μάθει.

— Καὶ σύ, βρωμόπουλο, καὶ σὺ θὰ μὲ κοροϊδεύεις τώρα; φώναξε ἐξωφρενῶν ὁ κελευστής.

Κι' ἄρπαξε τὸν παπαγάλο ἀπ' τὸ λαιμὸ νὰ τὸν πνίξῃ.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ (Βραβεῖον Νομελ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

—Καὶ πιστεύω, καλόμου παιδί, ἐξακολούθησε ἡ Ἄκκα, πὼς σοῦ πρόσφερα μιὰ μεγάλη ἐκδούλευση μ'αὐτὸ ποὺ ἔκανα. Ἔστειλα δηλαδὴ μήνυμα στὸ νάνο ποὺ σ' εἶχε μαγέψει. Στὴν ἀρχὴ δὲν ἤθελε οὔτε χὰν νἀκούσῃ νὰ γίνεται λόγος γιὰ σένα. Ὕστερα ὅμως τοῦ ἔστειλα καὶ ἄλλον ἀγγελιαφόρο ποὺ τοῦ διηγήθηκε πόσο καλὰ φέρθηκες μαζί μας. Τώρα λοιπὸν σοῦ στέλνει χαιρετίσματα καὶ μοῦ παραγγέλνει νὰ σοῦ πῶ, ὅτι μόλις γυρίσῃς σπίτι σου, θὰ πάρῃς πάλι τὴν ἀνθρώπινη μορφή.

Ὅση μεγάλη εὐχαρίστηση ἔδειχνε ὁ Νίλς, ὅταν ἡ Ἄκκα εἶχε ἀρχίσει νὰ μιλάῃ, τόση μεγάλη στενοχώρια ἔδειχνε τώρα ποὺ τελείωσε τὴν ὁμιλία της. Δὲν εἶπε οὔτε λέξη, μονάχα γύρισε τὸ κεφάλι του καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

— Τί πάει νὰ πῇ αὐτό; ρώτησε ἡ Ἄκκα. Ἐσὺ φαίνεσαι σὰ νὰ περίμενες ἀπὸ μένα περισσότερ' ἀπ' ὅσα μπόρεσα νὰ σοῦ κάνω.

Ὁ Νίλς ὅμως συλλογιζόταν τὸ ταξίδι ποὺ θἄξανε, πετώντας πάνω ἀπὸ τὴ γῆ, συλλογιζόταν τὴν ἐλευθερία ποὺ θὰ εἶχε καὶ τὴν ξέννοιαστη κι' εὔθυμη ζωὴ ποὺ θὰ περνοῦσε μὲ τὶς ἀγριόχηνες. Καὶ τώρα ποὺ τὰ ἔχανε ὅλα, ἔκλαιγε ἀπὸ λύπη κι' ἀπελπισία.

— Καθόλου δὲν μὲ νοιάζει ἂν θὰ γίνω πάλι ἄνθρωπος ἢ ὄχι, εἶπε μέσα στὰ κλάμματά του. Ἐγὼ θέλω νἀρθῶ μαζί σας ὣς τὴ Λαπωνία!

— Ἄκουσε κάτι ποὺ θὰ σοῦ πῶ, εἶπε ἡ Ἄκκα. Αὐτὸ ποὺ πετύχαμε ἀπὸ τὸν νάνο ἦταν μεγάλο χατήρι ἀπὸ μέρους του. Ἂν ἀποκρούσῃς ὅμως τώρα τὴν προσφορὰ τοῦ νάνου, δὲν ξέρω ἂν ἀργότερα θὰ σοῦ εἶναι εὔκολο νὰ γίνῃς πάλι ἄνθρωπος, ὅταν θὰ θέλεις ἐσύ.

Πάντα ἦταν παράξενο πὼς ὁ μικρὸς αὐτὸς δὲν εἶχε ἀφοσιωθεῖ ποτέ του σὲ κανένα· δὲν ἀγαποῦσε ἀληθινὰ οὔτε τὴ μάννα του, οὔτε τὸν πατέρα του, οὔτε τοὺς δασκάλους του, οὔτε τοὺς συμμαθητές του, οὔτε τὰ γειτονόπουλά του. Ὅποτε κι' ἂν ζητοῦσαν τὴ δική του βοήθεια, εἴτε γιὰ μιὰ δουλειὰ ἐπρόκειτο, εἴτε καὶ γιὰ παιχνίδι, τὰ ἔκανε ὅλα μὲ τὴν ἴδια ἀδιαφορία. Γι' αὐτὸ καὶ τώρα ἀκόμη δὲν ὑπῆρχε ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ νὰ ἐπιθυμοῦσε ὁ Νίλς νὰ ξαναΐδῃ, οὔτε κανένας ἄλλος ποὺ νὰ χαιρόταν ἂν δὲν τὸν ξανάβλεπε. Τὰ μόνα παιδιὰ μὲ τὰ ὁποῖα ἔκανε παρέα, ἦταν ἡ Αἴξα, ἡ μικρὴ χηνοβοσκοῦ, κι' ὁ ἀδελφούλης της ὁ Μάτα. Μὰ καὶ μ' αὐτὰ ἀκόμη δὲν ἦταν φίλος. Ὤ, μὰ καθόλου!

— Ἐγὼ δὲ θέλω νὰ γίνω πάλι ἄνθρωπος, ἔλεγε ὁ Νίλς στὰ κλάμματά του μέσα. Θέλω νἀρθῶ μαζί σας στὴ Λαπωνία. Γι' αὐτὸ ἤμουνα καὶ τόσο φρόνιμος μιὰ ὁλόκληρη ἑβδομάδα.

— Κανεὶς δὲν σοῦ ἀπαγορεύει νὰ μείνῃς μαζί μας ὅσο θέλεις, εἶπε ἡ Ἄκκα. Σκέφου ὅμως πρῶτα καλὰ μήπως θὰ ἦταν καλύτερο νὰ γύριζες στὸ σπίτι σου. Μπορεῖ νὰ ἔρθῃ ἡμέρα ποὺ νὰ τὸ μετανοιώσῃς.

— Ὄχι, εἶπε ὁ Νίλς. Δὲν ἔχω γιὰ τίποτε νὰ μετανοιώσω. Ποτὲ δὲν πέρασα τόσο καλά, ὅσο μαζί σας.

— Λοιπὸν ἂς γίνῃ ὅπως θέλεις, εἶπε ἡ Ἄκκα.

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, φώναξε ὁ Νίλς.

Κι' ἔννοιωθε τὸν ἑαυτό του τόσο εὐτυχισμένο, ὥστε λίγο ἔλειψε νὰ κλάψῃ ἀπὸ χαρά, ὅπως πρὶν εἶχε κλάψει ἀπὸ λύπη.

Μὲ τὴ βροχὴ

Ἐνόσῳ οἱ ἀγριόχηνες βρίσκονταν στὴν περιοχὴ τῆς λίμνης Βόμπζεε, ὁ καιρὸς ἦταν ὡραῖος. Τὴν ἴδια ὅμως μέρα ποὺ ἐξακολούθησαν τὸ ταξίδι τους κατὰ τὸν βοριά, ἄρχισε ἡ βροχὴ καὶ ὁ κακόμοιρος ὁ Νίλς βρεχόταν ἐπὶ ὧρες ὁλόκληρες πάνω στὴ ράχη τοῦ χήνου, καὶ βρεχόταν ὥς τὸ κόκκαλο.

Τὸ πρωΐ, ὅταν ξεκίνησαν, ἦταν ὡραῖος καιρός. Οἱ ἀγριόχηνες εἶχαν σηκωθεῖ ψηλὰ ὅλες μαζί. Μπροστὰ πήγαινε ὅπως πάντα ἡ Ἄκκα, καὶ οἱ ὑπόλοιπες ἀκολουθοῦσαν σὲ δυὸ λοξὲς σειρὲς ποὺ ἐσχημάτιζαν γωνία.

Πετοῦσαν γοργά, χωρὶς νὰ χάνουν τὸν καιρό τους πειράζοντας τὰ ζῶα κάτω στὶς αὐλὲς καὶ στὰ χωράφια. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν μποροῦσαν νὰ μείνουν μὲ κλειστὸ τὸ στόμα, φώναζαν ἀπὸ ὧρα σ' ὧρα τὴ συνειθισμένη τους κραυγή: «Ποῦ εἶσαι; Ἐδῶ εἶμαι! Ποῦ εἶσαι; Ἐδῶ εἶμαι!»

Ἦταν ἕνα μονότονο ταξίδι κι' ὅταν ξεπρόβαλαν τὰ πρῶτα σύννεφα, ὁ Νίλς σκέφθηκε ὅτι ἡ βροχὴ θὰ ἦταν μιὰ εὐχάριστη ἀλλαγή.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΜΠΕΜΠΗΣ ΑΡΧΙΛΗΣΤΑΡΧΟΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΖ'.

Ἄξαφνα ὁ Μεμὰς ἀκούει νὰ τοῦ φωνάζουν:

— Ἔεεεε!... πσσσσ!.. Βοσκέεεεε!..

Γυρίζει κατὰ τὴ φωνὴ καί, μὲ μεγάλη του ἔκπληξη, βλέπει στὸ πεζούλι τοῦ Προφήτ' Ἠλία ἕνα μουστακαλὴ φουστανελλὰ κι' ἕνα γαίδαρο, ποὺ κι' οἱ δυὸ φαινόνταν ὥς τὴ μέση. (Οἱ ἄλλοι, κατὰ διαταγὴ τοῦ ἀρχηγοῦ, εἶχαν χαμηλώσει γιὰ νὰ μὴ φαίνονται).

Σηκώνεται, πάει στὴν ἄκρη-ἄκρη τοῦ ἰσιώματος καὶ ρωτᾷ μὲ ζωηρὰ νοήματα καὶ μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς φωνῆς του:

— Ἐμένα μιλᾶς; Ἔεεεεε;

— Ναίαιαιαι! ἐσένααα!..

— Καὶ τί μὲ θέλεις; ἔεεεε;...

— Νὰ μοῦ φέρεις ἐδῶ ἀμέσως μιὰ προβατίνα κι' ἕν' ἀρνὶ τοῦ γάλατος!...

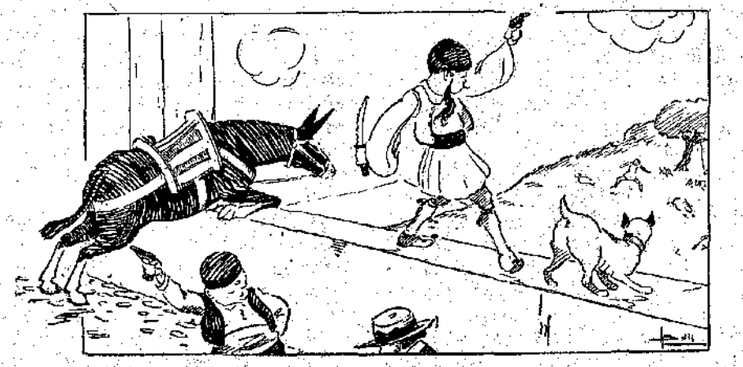

— Τί πράμμα;

— Ἀρνίιιι! Τὸν κουφὸ κάνεις;

— Δὲν πουλάω!

— Ὀρὲ ποιὸς σοῦ εἶπε νὰ πουλήσῃς; Θὰ τὰ φέρεις ἐδῶ, νὰ μὴν ἔρθω καὶ στὰ πάρω μὲ τὸ στανιό!..

— Μὲ τίιιι;

— Μὲ τὸ στανιόοοο!..

Ὁ Μεμὰς φοβήθηκε λιγάκι. Γέλασε ὅμως γιὰ νὰ μὴ φανῇ καὶ φώναξε:

— Καὶ ποιὸς εἶσαι τοῦ λόγου σου ποὺ παίρνεις μὲ τὸ στανιὸ ἀρνιὰ καὶ προβατίνες; Ἔεεε;

— Τώρα θὰ σοῦ δείξω ἐγὼ ποιὸς εἶμαι! ξεφωνίζει ὁ Μπέμπης.

Καὶ βγάζοντας τὸ ψευτοπιστόλι του μὲ τὸν ἕνα χέρι, τὴ χαντζάρα του μὲ τἄλλο, πηδᾷ ἀπάνω στὸ πεζούλι κι' ἀρχίζει τὸ Μεμὰ πιστολιές:

— Φσσσς! φσσσς! φσσσς!

Συγχρόνως ὁ Φούσκας, κρυμμένος πάντα, πυροβολεῖ μὲ τὸ ἁγιοβασιλιάτικό του πιστόλι ποὺ κροτεῖ σὰν ἀληθινό:

— Μπάμ! Μπάμ!..

Κι' ἡ καλή σου ἡ Φεβρονία, κρυμμένη κ' αὐτή, χτυπᾷ χάμω στὶς πλάκες δυὸ παλιοσανίδες ἀπ' τὴ σπηλιά, ποὺ ἀντηχοῦν σὰν τουφεκιές:

— Μπάμ! Μπούμ!..

Ὁ Σπίθας, ἀνεβασμένος στὸ πεζούλι, γαυγίζει, γαυγίζει...

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

25η ΜΑΡΤΙΟΥ

Ἀγαπητοί μου,

ΠΡΩΤΗ δίνει ἕνα Χριστό,— ἡ δεύτερη μιὰ Ἑλλάδα,— χαρὰ στοὺς νιοὺς ποὺ θὰ γευθοῦν τῆς τρίτης τὴ γλυκάδα!» Εἶν' ἕνα ἐπίγραμμα τοῦ Ζακυνθινοῦ ποιητοῦ Τσακασιάνου στὴν 25η Μαρτίου: Μοιραία ἡμέρα, προορισμένη νὰ φέρνῃ στὸν κόσμο ἕνα καλό. Τὴν πρώτη, ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν Ἀρχάγγελό του στὴν Παρθένα Μαρία, νὰ εὐαγγελισθῇ τὸν ἔρχομὸ τοῦ Σωτήρα. Ὅλος ὁ κόσμος λυτρώθηκε καὶ μόνο ἡ Ἑλλάδα ἐξακολουθοῦσε νὰ μένει στὴ σκλαβιά. Καὶ νά, ξημερώνει μιὰ δεύτερη 25η Μαρτίου κι' ὁ Γερμανὸς σηκώνει στὴν Ἅγια Λαύρα τὴ σημαία τῆς λευτεριᾶς. Λυτρώθηκε τότε κι' ἡ Ἑλλάδα, ἀλλὰ ὄχι ὅλη. Στὸν Παρθενώνα κυματίζει ἡ κυανόλευκη μὲ τὸ σταυρό, στὴν Ἁγιὰ-Σοφιὰ ὅμως ἡ κόκκινη μὲ τὸ μισοφέγγαρο. Ἔ, θἀρθῇ καὶ τρίτη 25η Μαρτίου ποὺ θὰ ποτελειώσῃ τὸν λυτρωμό. Αὐτὸ προφητεύει ὁ ποιητής, μακαρίζοντας τοὺς νιοὺς ποὺ θὰ γευθοῦν τὴ γλυκάδα, ποὺ θὰ νοιώσουν τὴν ἄφραστη χαρὰ αὐτῆς τῆς μελλούμενης 25ης Μαρτίου.

Ἀλλὰ τὸ ἐπίγραμμα γράφτηκε ἐδῶ καὶ τριάντα χρόνια . . . Σήμερα θἄγραφε τὸ ἴδιο ἕνας νέος ποιητής; Κι' ἂν τὸ ἔγραφε ἔτσι, θὰ ἐννοοῦσε ἄραγε μὲ τὴ «γλυκάδα» τῆς τρίτης 25ης Μαρτίου τὴν ἀνάπτυξη τῆς Πόλης καὶ τῆς Ἁγιὰ-Σοφιᾶς; Πολὺ ἀμφιβάλλω! Τὰ «ἐδανικὰ» ἀπὸ τότε ἔχουν ἀλλάξει, σᾶς λένε, κι' ὁ πατριωτικὸς ἐνθουσιασμός, ὁ παλιὸς ἐκεῖνος, ὁ ἄγνός, ὁ μεγάλος, ἔχει νοθευθεῖ λιγάκι κι' ἔχει λιγοστέψει . . . Πολὺ φοβᾶμαι μάλιστα μήπως ἔχουν φτάσει κι' ὅς ταῦτιά σας μερικὲς «καινούργιες ἰδέες» γιὰ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 21, γιὰ τὸ μάθημα τῆς Ἱστορίας, γιὰ τὴν ἐθνικὴ Ἀγωγή, γιὰ τὸ αἴσθημα τῆς Φιλοπατρίας, γιὰ τὶς Ἀνθρωπιστικὲς τάσεις καὶ καθεξῆς. Ὤ, χωρὶς ἄλλο! οἱ μεγαλύτεροι ἀπὸ σᾶς θὰ ξέρουν πολὺ καλὰ τί λέγω καὶ τί ἐννοῶ. Σήμερα, τέτοιες ἰδέες κυκλοφοροῦν παντοῦ. Δὲν τὶς διαβάζει μόνο κανένας, δὲν τὶς ἀκούει· τὶς ἀναπνέει καὶ μὲ τὸν ἀέρα. Εἶναι στὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς,—εἶναι τῆς μόδας . . .

Ἀλλὰ σεῖς, παιδιά μου, μὴν ἀκοῦτε τίποτα! Φράζετε ταῦτιά σας μὲ κερὶ ὅπως οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσέα στὸ τραγούδι τῶν Σειρήνων. Αὐτά, κι' ἂν δὲν εἶναι καταδικασμένα νὰ μείνουν γιὰ πάντα ὄνειρα καὶ χίμαιρες, εἶναι τοὐλάχιστο πρόωρα. Τί θὰ πῇ Ἀνθρωπισμός; Μπορεῖτε νὰ θεωρήσουμε φίλους, ἀδελφούς, καὶ κείνους ποὺ ἐπιμένουν νὰ μᾶς θεωροῦν ἐχθρούς; Καὶ μπορεῖτε νὰ θεωρήσουμε πατρίδα «ὅλη τὴ Γῆ», ὅσο κάθε λαὸς ἔχει τὴν πατρίδα του καὶ θεωρεῖ τὶς ἄλλες ἀντίζηλες; . . . Ἡ φιλοπατρία, ἡ παλιὰ φιλοπατρία, δὲν ἔπαψε ἀκόμα νὰ χρειάζεται, κι' ἴσως δὲν θὰ πάψῃ ποτέ. Τόσο τὸ χειρότερο γιὰ κείνους ποὺ ἀκοῦνε λόγια καὶ χάνουν τὴν πίστη τους σὲ μερικὰ ἰδεωνικά, ποὺ γιὰ νὰ τἄχουν οἱ πάπποι μας, κατάφεραν νὰ ἐλευθερώσουν ἀπ' τὴ σκλαβιὰ αὐτὸν τὸν τόπο καὶ, ραγιάδες τότε αὐτοί, δυστυχισμένοι, νὰ γεννήσουν παιδιὰ ἐλεύθερα κι' εὐτυχισμένα.

Μὴν ἀκοῦτε! Οὔτε «συμφέροντα», οὔτε «οἰκονομικοὶ λόγοι», οὔτε «πάλη τάξεων» ἔκαμαν τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 21. Τὴν ἔκαμε πρῶτα-πρῶτα ἡ φιλοπατρία, ἡ ἀνδρεία κι' ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ἡρώων ἐκείνων, μικρῶν καὶ μεγάλων, ἀφανῶν κι' ἐπίσημων, φτωχῶν καὶ πλούσιων, ποὺ πολέμησαν τότε «γιὰ τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐλευθερία καὶ γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστη τὴν ἁγία.» Καὶ γι' αὐτὸ μιὰ φούχτα Ἑλλήνων ἐνίκησε τἀμέτρητ' ἀσκέρια μιᾶς Τουρκιᾶς. Κι' ὅπως ἄλλοι ἔχυσαν τὸ αἷμα τους, ἔτσι ἄλλοι θυσίασαν τὴν περιουσία τους, γιὰ νὰ κρατήσῃ ὁ μεγάλος ἀγώνας τόσα χρόνια καὶ νὰ συγκινήσῃ τέλος τὴν πολιτισμένη Ἀνθρωπότητα, ποὺ μὲ μιὰ φωνὴ ἀπαίτησε ἀπὸ τοὺς Δυνατοὺς νὰ ἐπέμβουν καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἐλευθερία τῶν Ἑλλήνων.

Μερικοὶ λένε: Ἂν δὲν ἦταν ἡ Εὐρώπη . . . Ναί, ἀλλὰ ἡ ἀνδρεία, ἡ αὐταπάρνηση κι' ἡ ἐπιμονὴ τῶν μαχητῶν τοῦ 21 συγκίνησε τὴν Εὐρώπη ὥστε νἀναγνωρίσῃ τὴν ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος, ποὺ εἶχ' ἐλευθερωθεῖ μονάχη της, μὲ τὸ χέρι της καὶ μὲ τὸ σπαθί της. Φυσικά, ἂν τὴν ἄφινε ἀπροστάτευτη, ἀδοήθητη, νὰ πολεμήσῃ ἄλλα ἑφτὰ χρόνια, θὰ κουραζόταν καὶ θὰ συντριβόταν κάτω ἀπ' τὸν ὄγκο τῆς Τουρκιᾶς. Ἀλλὰ δὲν τὴν ἄφησε. Καὶ δὲν τὴν ἄφησε, γιατὶ τὰ ἡρωϊκὰ κατορθώματα τοῦ Κανάρη, τοῦ Μιαούλη, τοῦ Καραϊσκάκη, τοῦ Κολοκοτρώνη, τοῦ Μπότσαρη, τοῦ Διάκου καὶ τῶν ἄλλων, τὴν εἶχαν πείσει πὼς ὁ λαὸς αὐτὸς τῶν ἡρώων ἦταν ἄξιος νἀποκτήσῃ πιὰ τὴν ἐλευθερία του. Θυμηθῆτε καὶ τὸν Φαβιέρο. Ὅταν ὁ Γάλλος στρατηγὸς κατέβηκε στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν Ἐπανάσταση, δὲν τὸ ἔκαμε ἀμέσως. Περίμενε πρῶτα δυὸ-τρία χρόνια νὰ γνωρίσῃ καλύτερα τοὺς Ἕλληνας. Κι' ἅμα τοὺς γνώρισε, ἅμα πείσθηκε πὼς τὸ ἄξιζαν, τότε ἀφοσιώθηκε στὸν ἀγώνα τους. Ἔτσι κι' ἡ Εὐρώπη . . .

Ἡ σημερινὴ ἡμέρα ξαναφέρνει στὴ μνήμη μας ὅλα ἐκεῖνα τὰ μεγάλα περιστατικὰ κι' ὅλους ἐκείνους τοὺς μεγάλους ἄντρες, ποὺ μᾶς χάρισαν τὴν ἐλευθερία. Ἡ θύμησή τους ἀναζωπυρώνει τὴ φιλοπατρία μας. Κι' ἡ φιλοπατρία δὲν εἶν' ἁπλὸ αἴσθημα, ἀλλ' ἀρετὴ ποὺ κάθε ἄνθρωπος πρέπει νὰ τὴν ἔχῃ καὶ νὰ τὴν καλλιεργῇ. Ἂς μὴν πάψῃ ποτὲ νὰ μᾶς ἐνθουσιάζει ἡ 25η Μαρτίου, ἡ μεγάλη ἐθνικὴ ἡμέρα, κι' ἂς ὀνειροπολοῦμε πάντα μιὰν ἄλλη, ἀκόμα πιὸ μεγάλη, ἀκόμα πιὸ ἔνδοξη, ποὺ θὰ πραγματοποιήσῃ ὅλα τὰ ὄνειρα μας τὰ πατριωτικά. Χαρὰ σ' ἐκείνους ποὺ θὰ τὴν ἰδοῦν! . .

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΜΟΚΟΚΟ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL]

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Οἱ δυὸ μικροὶ φίλοι ἔμειναν μόνοι μέσα στ' ἀμάξι καὶ μπόρεσαν νἀνταλλάξουν τὶς σκέψεις τους.

Ἔ, δὲν ἦταν καὶ πολὺ λαμπρές . . . Ὥστε αὐτὸ ἦταν τὸ ὡραῖο Παρίσι, ποὺ εἶχαν πλάσει τόσα λαμπρὰ ὄνειρα γι' αὐτό; Αὐτὰ τὰ μαῦρα στενοσόκακα, αὐτὰ τὰ παλιὰ σπίτια κι' οἱ κάτοικοι οἱ ντυμένοι ὅλοι στὰ σκοῦρα; Αὐτὴ ἡ καταχνιά, αὐτοὶ οἱ καπνοί,— Θεέ μου, αὐτὸ λοιπὸν ἦταν τὸ περίφημο Παρίσι;

Κάτι ἄρχισε νὰ ξυπνάει μέσα τους σὰν νοσταλγία τοῦ ἥλιου καὶ τῆς φύσης. Ὕστερα ἐπιθύμησαν τοὺς φίλους τοῦ βαποριοῦ, τὸν πλοίαρχο καὶ τὶς εὐγενικὲς κυρίες.

— Μὰ γιατί, ἔλεγε ὁ Μοκοκό, ὁ καθηγητής μας ἔγινε ξαφνικὰ ἔτσι κακὸς μαζύ μας; Ἄλλο δὲν κάνει παρὰ νὰ μ�ς μαλώνει . . . Ἐκεῖ κάτω, στὴ χώρα μας, ἦταν ἀλλοιώτικος.

— Ἴσως εἶναι θυμωμένος ποὺ ἦρθα κι' ἐγὼ χωρὶς νὰ τὸ ξέρει, ἀπαντοῦσε ἡ Ἰολέ. Μὰ γι' αὐτὸ δὲ φταῖς ἐσύ καὶ δὲ θἄπρεπε νὰ σοῦ μιλᾷ ἔτσι. Τὸ κάτω-κάτω, σύ 'σαι ὁ ἀφέντης του! Εἶσαι ὁ γιὸς τοῦ βασιλιᾶ μας!

Ἀλοίμονο! Ἀπὸ τότε ποὺ δὲν πατοῦσε πιὰ τὸ πόδι του στὴν Ἀφρική, τὸ μικρὸ βασιλόπουλο καταλάβαινε ὅτι ἡ βασιλική του καταγωγὴ δὲν εἶχε καὶ πολλὴ πέραση . . .

* * *

Ἀλλ' ἂς ἀφίσουμε τὰ παιδιὰ νὰ μιλοῦν μέσ' στ' ἀμάξι κι' ἂς μποῦμε στὸ ξενοδοχεῖο «Ἡ Διάνα» γιὰ νὰ ξαναδροῦμε τὸν σοφὸ καθηγητή.

Μέσα σ' ἕνα φτωχικὸ κι' ἀκάθαρτο δωμάτιο, ποὺ χρησιμεύει γιὰ θυρωρεῖο μαζὶ καὶ γιὰ γραφεῖο, κάθεται μιὰ γριὰ σὲ μιὰ μεγάλη πολυθρόνα, πλάϊ σὲ μιὰ σανίδα καρφωμένη στὸν τοῖχο, ὅπου εἶναι κρεμασμένα διάφορα κλειδιά, τὸ καθένα καὶ σ' ἕνα καρφὶ ἀριθμημένο.

Ἡ γριὰ αὐτὴ εἶναι ἡ κυρὰ-Γρίπω, ἡ διευθύντρια τοῦ ξενοδοχείου καὶ ἡ πιὸ φιλάργυρη γριὰ τοῦ κόσμου.

Ἡ κυρὰ-Γρίπω φαίνεται λιγάκι συγχισμένη καί, καθὼς μιλάει τὰ τσουλούφια της πετάγονται ἀπὸ τὴ σκούφια της.

— Ὥστε γύρισες λοιπόν; ρώτησε τὸν Πατατούκα.

— Καὶ βέβαια γύρισα, κυρὰ-Γρίπω μου, ἀπάντησε ὁ καθηγητής. Καὶ γύρισα μὲ παράδες. Ἡ τσέπη μου βροντάει τώρα, νὰ τὸ ξέρεις!

— Ἀδύνατο! ἔκαμε ἡ γριά. Σὺ νἄχῃς ἀπάνω σου λεφτά; Μὰ τότε, νὰ μοῦ πληρώσεις ὅσα παλιὰ μοῦ χρωστᾶς.

— Καὶ βέβαια! ἔκαμε ὁ Πατατούκας.

Καὶ γιὰ ν' ἀποδείξει στὴ γριὰ ὅτι δὲν τῆς ἔλεγε παραμύθια, ἔχωσε τὸ χέρι του στὴν τσέπη τῆς ρεντιγκότας του κι' ἔβγαλε ἕνα παλιὸ πορτοφόλι, παχὺ καὶ παραφουσκωμένο.

— Γιὰ ἴδες! εἶπε.

Κι' ἄπλωσε πάνω στὸ βρώμικο τραπέζι ἕνα μάτσο χαρτονομίσματα.

Ἡ κυρὰ-Γρίπω γούρλωσε τὰ μάτια της κι' ἄπλωσε τὰ κοκαλιάρικα χέρια της γιὰ νὰ πάρει τὰ λεφτά. Μὰ ὁ Πατατούκας ἔχωσε γρήγορα τὸ πορτοφόλι στὴν τσέπη του.

— Δὲν εἶναι γιὰ τὰ δόντια σου αὐτοὶ οἱ παράδες! εἶπε κοροϊδευτικά.

— Ὡστόσο, κύριε Πατατούκα, ἔκαμε ἡ γριὰ παρακαλώντας, μοῦ χρωστᾶς ἀπὸ δυὸ χρόνια, τριακόσια φράγκα, χωρὶς τοὺς τόκους.

Ὁ Πατατούκας ἔβγαλε δυὸ-αρεστημένος τρία ἑκατοστάρικα καὶ τἄδωσε στὴ γριά:

— Πάρ' τα καὶ ξεφορτώσου μου, τῆς εἶπε. Καὶ τώρα, ἄκου τί θὰ σοῦ πῶ. Τὸ νοῦ σου νὰ μὲ βοηθήσεις στὶς δουλειὲς ποὺ θὰ σοῦ ἐξιστορίσω, καὶ θὰ βγεῖς καὶ τοῦ λόγου σου κερδισμένη.

Ἡ ξενοδόχισσα φύλαγε ὅλη χαρὰ τὰ τρία ἑκατοστάρικα καὶ δὲν ἔπαυε νὰ λέει:

— Στοὺς ὁρισμούς σου, κύριε Πατατούκα μου. Ἐγὼ πάντα σοῦ κάνω εὐκολίες. Νὰ καὶ τώρα, μ' αὐτὰ τὰ λεφτὰ σοῦκανα πίστωση δυὸ χρόνια, σκέψου! Νἄταν ἄλλος . . .

— Δοιπόν, ἄκου τώρα κι' ἄφισε τὶς φλυαρίες: Ἔφερα μαζί μου ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴ δυὸ παιδιά, δυὸ ἀραπάκια. Τόνα εἶναι γιὸς βασιλιᾶ, ποὺ μοῦ τὸν ἐμπιστεύθηκε γιὰ νὰ τὸν σπουδάσω.

«Ἅμα εἶδαν τὸν Πατατούκα, σηκώθηκαν ὅλοι . . .»

Ἡ γριά, μ' ὅλο ποὺ ἤθελε νὰ τσιμπήσει τὰ λεφτὰ τοῦ Πατατούκα, ἔβαλε τὰ γέλια ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια.

— Σὲ καλό σου, κύριε Πατατούκα, τ' εἶν' αὐτὰ ποὺ μοῦ λές! Ἐσὺ ἐπῆρες νὰ σπουδάσεις ἕνα βασιλόπουλο; Σὰν παράξενο μοῦ φαίνεται!

— Νὰ μὴ σοῦ φαίνεται καθόλου παράξενο, κυρὰ Γρίπω. Τάχα ἐγὼ δὲ μπορῶ νὰ σπουδάσω ἕνα βασιλόπουλο; Ἄλλωστε, αὐτὸ δὲν εἶναι δική σου δουλειά . . .

— Καλά, ἔστω, ἔκαμε ἡ γριὰ ὅπο χωρητική, ἐξακολούθησε.

— Σκοπεύω νὰ τοποθετήσω τὰ παιδιὰ στὸ σπίτι σου καὶ νὰ σοῦ πληρώνω ὅ,τι πρέπει. Πρέπει ὅμως νὰ μοῦ δώσεις τὸ λόγο σου ὅτι θἄχεις τὰ μάτια σου τέσσερα νὰ μοῦ τὰ προσέχεις, νὰ μὴ βγοῦνε βῆμα ἔξω!

— Ὅσο γι' αὐτό, νὰ βασιστεῖς σὲ μένα. Θὰ εἶμαι «ἄγρυπνος φύλακας», ποὺ λένε. Μὰ πόσα θὰ μοῦ δίνεις γι' αὐτὸ τὸ μπελά;

— Δέκα φράγκα τὴν ἡμέρα γιὰ κάθε παιδί.

— Δεκαπέντε, ἔκαμε ἡ γριά . . . Δεκαπέντε, νὰ χαρεῖς . . .

— Εἶπα δέκα, δέκα θὰ δώσω! ἔκαμε ὁ Πατατούκας μ' ἐπισημότητα. Σὲ συμφέρει; Ἂν δὲ σὲ συμφέρει, πηγαίνω ἄλλοῦ.

— Καλά, δέκα! ὑποχώρησε καὶ πάλι ἡ κυρὰ-Γρίπω. Ἀλλὰ δὲ μοῦ λέτε, πόσον καιρὸ θὰ μείνουν;

Ἡ ἐρώτηση αὐτὴ φάνηκε σὰν νὰ σάστισε τὸν Πατατούκα. Σκέφτηκε κάμποσα λεπτά.

— Ὅσο γι' αὐτό, δὲν ξέρω ἀκόμα τίποτα. Μὰ πάντως, θὰ μείνουν τουλάχιστο δυὸ μῆνες.

— Ἀρκεῖ αὐτό, εἶπε ἡ γριά. Θὰ τὰ βάλω σὲ καλὲς κάμαρες. Ἀφοῦ εἶναι βασιλόπουλα, ὅπως λές . . .

Ὁ Πατατούκας ἔκαμ' ἕνα νόημα μὲ ἀδιαφορία:

— Ὅπως ξέρεις, κάμε. Ἄλλωστε, δὲν εἶπα καὶ τὰ δυὸ βασιλόπουλα. Μόνο τ' ἀγόρι. Ὅσο γιὰ τὸ κορίτσι, μὴ σὲ νοιάζει καθόλου. Βάλ' το νὰ σοῦ δουλεύει ἐδῶ, νὰ σὲ βοηθάει.

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἀκούστηκαν γέλια καὶ φωνὲς στὴ σκάλα.

— Ἔρχονται οἱ πελάτες γιὰ τὸ φαγητό, εἶπε ἡ ξενοδόχισσα. Αὐτό, βλέπεις, δὲν τὸ ξεχνοῦνε ποτέ τους.

— Τί πελάτες εἶν' αὐτοί;

— Οἱ ἴδιοι οἱ παλιοὶ ποὺ ξέρεις. Οἱ σαλτιμπάγκοι τοῦ γειτονικοῦ τσίρκου.

«Ὁ Πούμ-Πούμ ἀνέβηκε στὸ τραπέζι καὶ εἶπε . . .»

Ὁ καθηγητὴς ἔτριψε τὰ χέρια του.

— Τί μοῦ λές! Ὁ Αὔγουστος, ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Πούμ-Πούμ εἶναι ἀκόμα ἐδῶ;

— Καὶ γιατὶ ὄχι; Ποῦ θὰ βρίσκανε καλύτερα;

Ὁ Πατατούκας σηκώθηκε καὶ φαινόταν ὅτι κάτι εἶχε στὸ νοῦ του.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΛΑ, ΧΕΙΜΩΝΑ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 9]

Ἄχ, πῶς θέλω τὸ νερὸ
νὰ δροσίσῃ ὅλα τὰ γύρω! . .
Νοσταλγῶ λίγη βροχή,
κάποια μπόρα περιμένω.
Ὕστερα ἀπ' τὴ ζεστασιά,
ἔλα, κρύο ἀγαπημένο,
Χειμωνιάτικες βραδυές,
ξαναφέρτε μου τὸ μῦρο

Τοῦ χειμῶνα. Δαχταρῶ
σὲν καὶ πρῶτα γιὰ νὰ γήρω
Στὴν ἀγκαλὴ τῆς γιαγιᾶς
καὶ ν' ἀκούσω ὀνειρεμμένο
Παραμύθι ξωτικό·
θέλω κάτι περασμένο,
Κάτι ποὺ δὲν θἄρθῃ πιὰ
ἀπ' τὰ ὀνείρατα νὰ σύρω . . .

Ὦ γιαγιάκα μου καλὴ
κι' ὦ μικράτα ζηλεμμένα! . .
Φύγατε γιὰ πάντα πιὰ
καὶ βαρειά μου ἡ σκέψη γέρνει
Μὰ ἡ θύμησή σας ζῇ
κι' ἔτσι ζωντανὰ ποὺ φέρνει

Ὁ Χειμώνας στὸ μυαλὸ
τόσο ἀξέχασα γιὰ μένα! . .
Νοσταλγῶ λίγη βροχή . . .
Περιμένω κάποια μπόρα . . .
Τῶν ὀνείρων μου ἐποχή,
ἀχ ἐς ἔρθῃ πιὰ εἶν' ὥρα! . .

Φιλόσοφη

ΤΟ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ ΤΗΣ ΛΕΛΑΣ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 16]

Μικρούλα, μὲ δυὸ μικρὰ ματάκια γεμάτα πονηράδα, πεταχτὴ-πεταχτή, ἡ Λέλα ἀνεβαίνει τὸν ἀγήφορο. Ὁ ἥλιος, μ' ὅλη του τὴν πύρα τὴ μεσημεριάτικη δὲν τὴν πειράζει, τὸν ἀφίνει ἀνενόχλητο νὰ τῆς πυρολῇ τ' ὁλόμαυρο καὶ καθαρό της κεφαλάκι. Περπατῇ γρήγορα καὶ ρυθμικὰ κι' ἀπ' τὰ μικρά της κακουνάκια, ποὺ φαγωμένο τὸ πετσὶ ἀφίνει νὰ φαίνεται τὸ ξύλο, βγαίνει ἕνας ἦχος χαρούμενος καὶ πεταχτὸς τὸκ! . . τὸκ! . . τὸκ! . .

Κι' ὅλο ἀνεβαίνει, γεμάτη περηφάνεια, χωρὶς νὰ ξέρῃ καλὰ-καλὰ τὸ γιατί. Ἴσως ἐπειδὴ αἱ σθάνεται σπουδαῖο τὸν ἑαυτό της. Τί; τὸ νομίζετε μικρὸ πρᾶγμα τὸ νὰ πάῃ νὰ κάνῃ ψούνια γιὰ τὸ σπίτι; Νά, σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴ μπουκάλα, ποῦναι πιὸ μεγάλη ἀπ' αὐτήν, θὰ τῆς βάλουν ὅλο τὸ κρασὶ τῆς ἑβδομάδας.

Εἶναι ἀλήθεια πὼς ὁ πατέρας σκέφτηκε πρὶν τῆς ἀναθέσει αὐτὴ τὴ λεπτὴ δουλειά, μὰ στὸ τέλος εἶπε πὼς δὲν εἶναι πιὰ μωρό. Ἔε, ἔκλεισε τὰ 6 καὶ μπῆκε στὰ 7, σωστὴ κοπέλα, μάλιστα! Καὶ μὲ τὴν ἄκρη τῆς γλωσσίτσας βγαλμένη λιγάκι ἔξω, ὅλο κι' ἀνεβαίνει τὸ στενὸ συνοικιακὸ δρομάκι, ποὺ γι' αὐτὴν δὲν συγκρίνεται οὔτε μὲ τὴν πιὸ μεγάλη λεωφόρο. Νά, ἐκεῖ στὴ γωνιά, στὸ βάθος, μισοφαίνεται τὸ μπακάλικο τοῦ μπάρμπα-Χρήστου περίφημο γιὰ τὴ ρετσίνα του.

Μὸ τούτη τὴ στιγμή, ἀπὸ μιὰ χαμηλὴ πορτίτσα βγαίνει κλαίγοντας μιὰ παλιὰ συμμαθήτρια τῆς Λέλας, ἡ Τοτώ· τάχαν χαλασμένα δῶρο, γιατὶ διαλαλοῦσε σ' ὅλη τὴ γειτονιὰ πὼς τὰ βαφτίσια τοῦ δικοῦ της τοῦ παιδιοῦ—μιᾶς παλιόκουκλας ἀπὸ ἄχερο ποὺ ἔμοιαζε μὲ σκιάχερο,—ἦταν πιὸ ὡραῖα ἀπὸ τοῦ δικοῦ της,—ἑνὸς ὅμορφου κούκλου ποὺ εἶχε ἔρθει ἀπ' τὴν Ἀμερικὴ καὶ θάταν τέλειος, ἂν δὲν εἶχε σπάσει στὸ ταξιδι τόνα του χέρι. Μὰ αὐτὸ δὲν ἔχει νὰ κάνει. Τὰ βαφτίσια ἦταν περίφημα κι' ἡ Λέλα δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ τέτοια προσβολή. Λοιπὸν ἡ Τοτὼ ἔβγαινε κλαίγοντας καὶ μ' ἕνα ματι πρισμένο ἀπὸ ἕνα πολὺ δυνατὸ χάιδι τῆς μαμμᾶς. Ὁ Θεὸς ξέρει τί θἄχε κάνει ἡ ἀθεόφοβη... Ἡ Λέλα, ἡ Λέλα ποὺ μεγάλη πιὰ πήγαινε γιὰ δουλειές, μόλις εἶδε τὴ μικρὴ αὐτὴ νὰ κλαίει, χαμογέλασε εἰρωνικά, ἔφτιαξε μιὰ ζάρα τῆς ὁλοκαίνουργιας ποδιᾶς ποὖχε γίνει γιὰ τὶς ἐξετάσεις, καί... προσπέρασε, ἀφοῦ μ' ἕνα κίνημα γεμάτο περηφάνεια σήκωσε τὸ κεφάλι πιὸ ψηλά. Κόντευε πιὰ νὰ φτάσει στὴν περιβόητη παράγκα τοῦ μπάρμπα Χρήστου. Μ' αὐτοὶ οἱ δρόμοι στὴν Ἀθήνα εἶναι σωστὴ ἀπελπισία, γεμάτοι πέτρες καὶ χαντάκια· πρέπει νὰ φορᾶς δυὸ ζευγάρια γυαλιὰ γιὰ νὰ μὴν πέσῃς. Καὶ ἡ Λέλα κάθε ἄλλο παρὰ τέτοια πράμματα φοροῦσε· μόνο μ' ὅλη της τὴν περηφάνεια εἶχε σηκώσει ψηλὰ-ψηλὰ τὸ κεφάλι.

Καὶ ὦ δυστυχία! νά, ἐκεῖ μπροστά της μιὰ πελώρια πέτρα, ἕνα πατατράκ... ἡ Λέλα χάμω... κι' ἡ περίφημη μποτίλια συντρίμια γύρω της. Ἀτέλειωτα ἀναψυλλητὰ τὴν τράνταξαν ὁλόκληρη . . . καὶ κλαίει . . . καὶ κλαίει... τὴ σπασμένη μπουκάλα . . .

Ἕνας μικρὸς ποὺ ἔπλεε ὁλόκληρος μέσα σ' ἕνα μακρὺ παντελόνι, ποὺ τὸ ἀρχικό του χρῶμα θἦταν αἴνιγμα γιὰ νὰ βρεθῇ, μ' ἕνα τσιμπούκι ποὺ δὲν ἤξερε τί θὰ πεῖ καπνός, στὸ στόμα, δυὸ μουντζούρες στὰ μάγουλα καὶ μιὰ γρατζουνιὰ στὴ μύτη: ἕνας περίφημος Γαβριὰς περνοῦσε.

— Τί ἔχεις ρέ; τὴ ρώτησε γεμάτος συμπόνια, (δὲν εἶναι συγκινητικὸ αὐτός, ἕνας ἄνδρας, νὰ βλέπει μιὰ μικρὴ νὰ κλαίει;)

Μὰ δὲν τοῦ ἤρθε ἀπάντηση.

— Θὰ μοῦ πεῖς τί ἔχεις βρὲ σύ; τὴν ξαναρώτησε.

Μέσα ἀπὸ δυὸ ἀναφυλλητὰ τοῦ ἀπάντησε:

— Νά, μ' ἔστειλε ὁ πατέρας γιὰ κρασί... κι' ἔσπασα τὴ μπουκόλα... καὶ θὰ μὲ δείρει. . Γι' αὐτὸ κλαίω.

Καὶ κεῖνος χαμογέλασε, ἔχωσε πιὸ βαθιὰ τὰ χέρια του μέσ' στὶς τσέπες κι' εἶπε:

— Ἔ, ἀφοῦ θὰ σὲ δείρει ποὺ θὰ σὲ δείρει, καὶ θὰ κλάψῃς ποὺ θὰ κλάψῃς, τί κάθεσαι καὶ γιατ-ουρίζεις ἀπὸ τώρα; Περίμενε δά!

Καὶ τραβώντας μιὰ ρουφηξιὰ ἀπ' τὸν φανταστικὸ κάπνό τοῦ τσιμπουκιοῦ του, ἔστριψε τὸν πρῶτο δρόμο.

Κι' ἡ Λέλα, σκουπίζοντας δυὸ δάκρυα μὲ τὴν ἄκρη τοῦ μανικιοῦ της, πῆρε τὸν ἀντίθετο μὲ γυρτὸ κεφάλι.

Ἴσως νὰ βρῆκε σωστὴ τὴ συμβουλὴ τοῦ μάγκα.

Μανόλα

ΝΕΡΑΪΔΕΣ ΣΤ' ΟΝΕΙΡΟ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 13]

Ἄ, μὰ δὲν εἶχε πιά! . . θὰ πήγαινα γυρεύοντας νὰ βρῶ νεράϊδες! Θὰ στεκόμουν καταμεσὶς στὸ πέτρινο γεφύρι, στὸ «Σκανταλόρεμμα»(*). Ναί, μὰ τί νἄκανα ἐκεῖ; ἴσως καὶ νὰ μὴ μοῦδιναν σημασία.

Μπᾶ, τί λέτε, καλέ; ξεχνᾶτε, βλέπω, τὸ βιολί μου, τὸ περίφημο βιολὶ τοῦ προπάππου μου, τὸν Στραβιδάριό μας!

Νἄμαι,—διάλεξα καὶ τὴν ὥρα: μεσάνυχτα,—στὸ γεφύρι. Ἕνα φεγγάρι ὁλόγιομο λούζει τὰ πάντα μὲ τὸ ἀσημένιο φῶς του, κάνοντας τὸ ἔδαφος νὰ μοιάζῃ στρωμένο μ' ἕνα σκιερὸ χαλὶ κεντημένο μὲ τὶς φυλλωσιὲς τῶν δέντρων,—πλατάνια τὸ περισσότερο, ριζωμένα σὲ μυτεροὺς κι' ἐξέχοντας βράχους στὸ κενό. Τὸ σιγανὸ ποταμάκι ποὺ κυλοῦσε διακριτικά, ἀκουγόμενο ποῦ καὶ ποῦ ἀπὸ καμμιὰ πέτρα,—ἕνας μικρὸς καταρράκτης,— ποῦπεφτε, θὰ μὲ συνόδευε.

Τὸ θρόϊσμα τῶν φύλλων μέσ' στὴ σιωπηλὴ αὐτὴ νυχτιά, κι' οἱ σκιές τους ποὺ κουνιόταν κάτω στὸ χῶμα ἀπ' τὸ ἐλαφρὸ ἀεράκι ποὺ φυσοῦσε, ἦταν σὰν προανάκρουσμα μιανῆς μυστηριώδους τελετῆς ποὺ θὰ γινόταν· ἀλλὰ μ' αὐτὸ ἔνοιωθα τὸν ἑαυτό μου πιὸ ἐλαφρό, πιὸ ὑπέργειο καὶ ρωμαντικὸ τὴν τράνταξαν ὁλόκληρη . . . καὶ κλαίει . . . καὶ κλαίει... τὴ σπασμένη μπουκάλα . . .

Ἕνας μικρὸς ποὺ ἔπλεε ὁλόκληρος μέσα σ' ἕνα μακρὺ παντελόνι, ποὺ τὸ ἀρχικό του χρῶμα θἦταν αἴνιγμα γιὰ νὰ βρεθῇ, μ' ἕνα τσιμπούκι ποὺ δὲν ἤξερε τί θὰ πεῖ καπνός, στὸ στόμα, δυὸ μουντζούρες στὰ μάγουλα καὶ μιὰ γρατζουνιὰ στὴ μύτη: ἕνας περίφημος Γαβριὰς περνοῦσε.

— Τί ἔχεις ρέ; τὴ ρώτησε γεμάτος συμπόνια, (δὲν εἶναι συγκινητικὸ αὐτός, ἕνας ἄνδρας, νὰ βλέπει μιὰ μικρὴ νὰ κλαίει;)

Μὰ δὲν τοῦ ἤρθε ἀπάντηση.

— Θὰ μοῦ πεῖς τί ἔχεις βρὲ σύ; τὴν ξαναρώτησε.

Μέσα ἀπὸ δυὸ ἀναφυλλητὰ τοῦ ἀπάντησε:

— Νά, μ' ἔστειλε ὁ πατέρας γιὰ κρασί... κι' ἔσπασα τὴ μπουκόλα... καὶ θὰ μὲ δείρει. . Γι' αὐτὸ κλαίω.

Καὶ κεῖνος χαμογέλασε, ἔχωσε πιὸ βαθιὰ τὰ χέρια του μέσ' στὶς τσέπες κι' εἶπε:

— Ἔ, ἀφοῦ θὰ σὲ δείρει ποὺ θὰ σὲ δείρει, καὶ θὰ κλάψῃς ποὺ θὰ κλάψῃς, τί κάθεσαι καὶ γιατ-ουρίζεις ἀπὸ τώρα; Περίμενε δά!

Καὶ τραβώντας μιὰ ρουφηξιὰ ἀπ' τὸν φανταστικὸ κάπνό τοῦ τσιμπουκιοῦ του, ἔστριψε τὸν πρῶτο δρόμο.

Κι' ἡ Λέλα, σκουπίζοντας δυὸ δάκρυα μὲ τὴν ἄκρη τοῦ μανικιοῦ της, πῆρε τὸν ἀντίθετο μὲ γυρτὸ κεφάλι.

Ἴσως νὰ βρῆκε σωστὴ τὴ συμβουλὴ τοῦ μάγκα.

Μανόλα

(*) Τὸ γεφύρι αὐτὸ βρίσκεται κοντὰ στὸ χωριὸ «Πετροφῶς» τῆς Ἄνδρου, ἀπάνω στὸ δημόσιο δρόμο.

ΝΕΡΑΪΔΕΣ ΣΤ' ΟΝΕΙΡΟ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 13]

Ἄ, μὰ δὲν εἶχε πιά! . . θὰ πήγαινα γυρεύοντας νὰ βρῶ νεράϊδες! Θὰ στεκόμουν καταμεσὶς στὸ πέτρινο γεφύρι, στὸ «Σκανταλόρεμμα»(*). Ναί, μὰ τί νἄκανα ἐκεῖ; ἴσως καὶ νὰ μὴ μοῦδιναν σημασία.

Μπᾶ, τί λέτε, καλέ; ξεχνᾶτε, βλέπω, τὸ βιολί μου, τὸ περίφημο βιολὶ τοῦ προπάππου μου, τὸν Στραβιδάριό μας!

Νἄμαι,—διάλεξα καὶ τὴν ὥρα: μεσάνυχτα,—στὸ γεφύρι. Ἕνα φεγγάρι ὁλόγιομο λούζει τὰ πάντα μὲ τὸ ἀσημένιο φῶς του, κάνοντας τὸ ἔδαφος νὰ μοιάζῃ στρωμένο μ' ἕνα σκιερὸ χαλὶ κεντημένο μὲ τὶς φυλλωσιὲς τῶν δέντρων,—πλατάνια τὸ περισσότερο, ριζωμένα σὲ μυτεροὺς κι' ἐξέχοντας βράχους στὸ κενό. Τὸ σιγανὸ ποταμάκι ποὺ κυλοῦσε διακριτικά, ἀκουγόμενο ποῦ καὶ ποῦ ἀπὸ καμμιὰ πέτρα,—ἕνας μικρὸς καταρράκτης,— ποῦπεφτε, θὰ μὲ συνόδευε.

Τὸ θρόϊσμα τῶν φύλλων μέσ' στὴ σιωπηλὴ αὐτὴ νυχτιά, κι' οἱ σκιές τους ποὺ κουνιόταν κάτω στὸ χῶμα ἀπ' τὸ ἐλαφρὸ ἀεράκι ποὺ φυσοῦσε, ἦταν σὰν προανάκρουσμα μιανῆς μυστηριώδους τελετῆς ποὺ θὰ γινόταν· ἀλλὰ μ' αὐτὸ ἔνοιωθα τὸν ἑαυτό μου πιὸ ἐλαφρό, πιὸ ὑπέργειο καὶ ρωμαντικὸ τὴν τράνταξαν ὁλόκληρη τὴν πρώτη δοξαριά μου.

Ἕνας γλυκὸς ἀντίλαλος ἔκανε τοὺς γύρω βράχους νὰ γιρίσουν· μιὰ ἕνα φάλτσο,—ὄχι ἀπὸ μένα, ἦταν τὸ κρώξιμο μιανῆς κουκουβάγιας ποὺ πέταξε ἀπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου,—τοὺς ἔκανε πάλι νὰ βουΐξουν θρηνώδιμα καὶ νὰ βουβαθοῦν.

Ὡστόσο, ἂν κι' ἐφοβήθηκα λιγάκι, ἐξακολούθησα νὰ παίζω μὲ ὅλη τὴ δύναμή μου, μὲ ὅλο τὸ πόθος μου σὲ τρόπο ποὺ ξεχάστηκα ἐντέλως.

Ξάφνου, γυρίζοντας τὸ βλέμμα μου βλέπω κάτι σὰν γυναικεῖες σιλουέττες λευκοφορεμένες νὰ κουνιοῦνται, τί λέω; νὰ χορεύουν, (ἔπαιζα τὸν «χορὸ τῶν μαγισσῶν») πισμένες σὲ τρελλὸ στοβίλισμα γύρω μου.

Παράλυσα ἀπ' τὸ φόβο μου; νόμιζα, βλέπετε, πὼς θὰ μὲ εἶδοποιοῦσαν γιὰ τὴν παρουσία των· πέφτει τὸ βιολὶ ἀπ' τὰ χέρια μου καί, προλαβαίνοντας νὰ κάνω τὴ σκέψη πὼς ἄδικα μὲ διαβεβαίωσαν «ὅτι τὶς νεράϊδες τὶς βλέπουν οἱ ἀλαφροΐσκιωτοι καὶ ὅτι εἶναι ὑποκειμενικὰ πράγματα γιὰ τὸν ἄνθρωπο» (**), πάω νὰ σωριαστῶ ξερός.

Τί ἐπακολούθησε, φοβᾶμαι ἀκόμα καὶ νὰ τὸ περιγράψω: Φουσκισμένες ποὺ τοὺς χάλασα τὸ κεφί, μ' ἁρπάζουν στὰ χέρια καί, σφίγγοντάς με δυνατὰ μέχρις ἀσφυξίας, μὲ παρασύρουν σ' ἕνα ἐναέριο στροβιλισμὸ ποὺ εἶπαπὼς θὰ χανόμουν. Ἅμα φτάσαμε σὲ κάποιο ὕψος, μὲ παρατοῦν κι' ἕνοιωσα τὸν ἑαυτό μου, μουσκίδι ἀπ' τὸν ἱδρῶτα, νὰ πέφτῃ κατακάθετα σὰν μολύβι, ἐνῶ γύρω μου (πρόλαβα νὰ τὸ δῶ κι' αὐτό), σὰ ν' ἀποτελοῦσα τὸ κέντρο κάποιου κύκλου, περιστρέφονταν δαιμονισμένα μερικὲς νεράϊδες, σὰν Ἐρρινύες ἀπ' τὸ κακό τους, ποὺ τοὺς διέκοψα τὸ ξεφάντωμα.

Ἕνα δυνατὸ τράνταγμα τοῦ κρεβατιοῦ καὶ νᾶμαι ὀρθός, μὲ τὶς τρίχες ἀκόμα σηκωμένες ἀπ' τὸν ἐφιάλτη. Κοιτάζω μὴν εἶναι ἀλήθεια. Μὰ ὄχι, νά τὸ ἀγαπημένο μου βιολὶ στὴ θέσῃ του. Ἡ μαμμά ποὺ μ' ἔκραξε γιὰ σιγὰ-σιγὰ γιὰ νὰ μὴ μὲ ξυπνίσῃ ἀπότομα, μ' ἔκανε νὰ νοιώσω στ' ἀλήθεια πὼς μ' ἐσφιγγαν οἱ νεράϊδες.

Ἡ μεγάλη μου ἐπιθυμία νὰ ἐξακριβώσω ἂν ὑπάρχουν νεράϊδες, μ' ἔκανε νὰ τὶς δῶ στὸν ὕπνο μου μὲ τὶς περιστάσεις ποὺ σᾶς διηγήθηκα.

Νάρκισσος

(**) Ἴδε Ἀλληλογραφίαν 29ου καὶ 32ου φύλλου τῆς Διαπλ. τοῦ 1926.

Σ' ΕΝΑ ΞΕΡΟ ΑΝΘΟΣ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 19]

Ξερό! ὅμως πάντα σκόρπας τὴ λεπτὴ μυρωδιά σου. Τὰ ξερά σου πέταλα ποὺ ἀπὸ μωβ τώρα εἶναι λιλὰ ἀνοιχτά, δὲν ἔχασαν τὸ λεπτό, τὸ γλυκὸ ἄρωμα ποὺ εἶχαν ὅταν ἦταν ζωντανὰ ἀκόμη, καὶ τὸ σκορποῦσανε κρυμμένα μέσα στὰ χίλια λουλούδια τῆς ἀνοιξης.

Τώρα, ξερὸ μέσα στὸ βιβλίο, ἐξακολουθεῖς νὰ εὐωδιάζεις καὶ νὰ εὐφραίνεις τοὺς ἀνθρώπους γιὰ νὰ εὐχαριστοῦν τὸν Πλάστη ποὺ σ' ἔκαμε . . .

Ἀναξίχυτρος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ *Γιοῦ-Γιοῦ* ὑπαγορεύει κάτι στὴν ἀδελφή της. Μιὰ στιγμὴ βγαίνει. Ἡ ἀδελφή της τῆς φωνάζει:

— Παρακάτω! λέγε μου!

Ἡ *Γιοῦ Γιοῦ* τὴ ρωτᾷ ἀπέξω:

— Μὰ ποῦ εἶσαι;

Κι' ἐκείνη:

—Ἐδῶ!

(Γεγονός) *Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες*

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 21 Μαρτίου 1927.

ΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Σ' αὐτὸ τὸ φύλλο δὲν δημοσιεύω Ἀποτέλεσμα Διαγωνισμοῦ, γιὰ νἀφήσω περισσότερο τόπο στὴ Σελίδα. Ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο θὰ ἐξακολουθήσω. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς Διαγωνισμοὺς Δύσεων καὶ τοῦ προηγουμένου Ἀσκήσεων, μένουν ἀκόμη ἀπὸ τοὺς ἐκτάκτους οἱ Διαγωνισμοὶ Στίξεως. Ποιήματος καὶ Μεταφράσεως. Ὅλων αὐτῶν θὰ δημοσιευθοῦν τἀποτελέσματα καὶ θἀρχίσουν ἐγκαίρως προκηρύξεις νέων γιὰ τὶς θερινὲς διακοπές. Ἡ 34η Κυριακὴ θὰ δημοσιευθῇ στὸ δωδεκασέλιδο τῆς 7 Μαΐου. Θὰ γίνει καὶ Διαγωνισμὸς πρὸς σύνθεσιν Ἀσκήσεων γιὰ τὴ Β' ἐξαμηνία τοῦ 1927.

Ὁ *Φαέθων* παρατηρεῖ ὅτι οἱ λήσταὶ τοῦ Προφήτ' Ἠλία, δὲν εἶναι ἀκόμα ἡμέρα κι' ὁ ἥλιος φωτίζει τὰ πάντα, μποροῦν νὰ γελοῦν καὶ νὰ χαίρωνται. Ἄρα βραδιάζῃ ὅμως καὶ νυχτώσῃ, τί θὰ κάμουν; Δὲν θὰ φοβηθοῦν μονάχοι στὴν ἐρημιά; Κι' ἂς μοιάζει ὁ Μπέμπης; μὲ ἀρματωλὸ κι' ὁ Φούσκας μὲ κρητικὸ χωροφύλακα, ἔτσι ποὺ εἶναι μασκαρεμένοι. . .

Νὰ ἰδοῦμε λοιπόν· θὰ φοβηθοῦν; καὶ πότε; Γιὰ τὴν ὥρα, κάνουν ἄλλους νὰ τοὺς φοβοῦνται...

Τὸ *Ἀστραπόβροντο* μοῦ γράφει: «Στὸ σπίτι μας, ἀπὸ τὰ μαθητορήματά σου, καθένας ἔχει τὸ ἀγαπητό του: ἡ μητέρα μου τὸν Νίλς, ἐγὼ τὸν Μοκοκό, τὰ μικρά μου ἀδέλφια τὸν Μπέμπη καὶ τὸν Φούσκα. Ὁ πατέρας μου ὅμως ἀγαπᾷ ὑπερβολικὰ τὰς Ἐπιστολὰς τοῦ κ. Φαίδωγος, ποὺ εἶναι μικρὰ ἀριστουργήματα. Καὶ τί δὲν μαθαίνεις ἀπ' αὐτές! . . .»

Χαίρω πολύ, *Τούλα Καββαδᾶ*, ποὺ θὰ πάρῃς κπὶ σὺ φευδώνυμο, νὰ μοῦ γράψῃς τὸ καλοκαίρι ὅταν θὰ ἔχεις καιρό. Ὄχι, ἀνορθογραφίες δὲν βρῆκα στὸ γράμμα σου, πρέπει ὅμως νὰ ἐπιμελεθῇς ἀκόμα τὸ ὕφος σου καὶ τὸν γραφικό σου χαρακτῆρα. Ἔλαβα καὶ τὸ ψηφοδέλτιό σου μὲ τὸ εἰκοσάλεπτο· ἀλλὰ γιὰ νὰ δημοσιευθῇ στὶς Μ. Ἀγγελίες, πρέπει νὰ μοῦ στείλεις 6 δραχμές. Ὅλα ἐκεῖνα ποὺ βλέπεις δημοσιευμένα ἐκεῖ, εἶναι πληρωμένα μὲ τὴ λέξη. Γιατί ἀλίμονο ἂν ἐδημοσίευα ὅσα θὰ μοῦ ἔστελναν χάρισμα. Θὰ ἤθελα σαράντα σελίδες!

Μπορεῖς, *Διλιάνα*, νὰ μοῦ γράφῃς ὅσα θέλεις χωρὶς φόβο πὼς θὰ μὲ κουράσῃς. Τὰ κομμάτια σου δὲν ἤρθε ἀκόμα ἡ σειρά τους νὰ τὰ διαβάσω, ἀλλὰ δὲν μπορεῖς νὰ εἶσαι βέβαιη πὼς θὰ τὰ δεχθῇ «ὁ κάλλαθος τῶν ἀχρήστων». Χαίρω ὅμως ποὺ κι' αὐτὸ ἂν συμβῇ, «θὰ πονέσῃς μὰ δὲν θἀποθαρρυνθῇς». Κι' ἔτσι πρέπει. Γιατί κι' ἐγὼ ποτὲ ὅταν ἀπορρίπτω ἕνα κομμάτι παιδιοῦ μου· ἀλλὰ τὸ κάνω σὰ μητέρα γιὰ τὸ καλό του. Εἶπα στὸν κ. Φαίδωνα ὅσα μοῦ γράφεις γιὰ τὸν «Πόλεμο» κι' εὐχαριστήθηκε πολύ.

Νὰ κι' ἡ *Βαλέντσια* ποὺ τῆς ἀπέρριψα τὸ «Σεληνόφως»: οὔτε λυπήθηκε, οὔτε θύμωσε, οὔτε ἔχασε τὸ θάρρος της παρὰ «αὐτὸ θὰ τὴν κάνῃ νὰ σκέπτεται καλύτερα καὶ θὰ προσπαθήσῃ νὰ γράψῃ κάτι πολὺ καλύτερο ἀπ' αὐτό». Πολὺ ὡραῖα!

Θὰ ἔβαλα τόνομα σου, *Ζηλεμένο Κάστρο*, γιατὶ ἴσως σ' ἐκεῖνο τὸ γράμμα σου θὰ εἶχες ξεχάσει νὰ βάλῃς τὸ φευδώνυμό σου. Κι' ἐπειδὴ φυσικὰ δὲν μπορῶ νὰ τὰ θυμᾶμαι ὅλα ἀπέξω, ἐγὼ γράφω πάντα ὅ,τι βλέπω. Σοῦ εὔχομαι περαστικὲ καὶ περιμένω γράμμα σου ὄχι πιὰ ἀπ' τὸ κρεββάτι.

Ναί, *Μαῦρε Πρίγκιψ*, θὰ σἀγαπῶ καὶ σένα ὅπως ἄλλοτε τὸ μπαμπά σου, ἀλλὰ μὲ τὴ συμφωνία... νὰ τοῦ μοιάσῃς. Παιδικὰ Ψυχώματα νὰ μοῦ στέλνῃς. Ἀσκήσεις ὅμως δὲν δέχομαι, παρὰ πολλὲς μαζί, ὁλάκερη Συλλογή, κάθε φορὰ ποὺ προκηρύττω Διαγωνισμό. Φύλαγέ τις λοιπὸν ὅσες κάνεις, γιὰ νὰ μοῦ τὶς στείλῃς ὅταν θὰ ἰδῇς τὴν προκήρυξη.

Ὁ *Π. Μαρτινιανός*, — ποὺ θὰ εἶδε τὴν ἔγκριση τοῦ φευδωνύμου του, — διορθώνει σήμερα ἕνα λάθος: ἀνάμεσα σ' ὁλὸς δημοτικιστὰς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, εἶχε τὸν κ. Τριανταφυλλόπουλο, ποὺ ἐγὼ τὸν ἔγραψα Τριανταφυλλάκο. Προσθέτει ἀκόμα καὶ τοὺς κ.κ. Σεφεριάδην καὶ Μαριζάκην. Ὅσο γιὰ τὴν ἀπορία του πὼς, ἐνῷ τὸ φύλλο μου γράφεται σὲ μιὰ τόσο ὡραία δημοτικὴ γλῶσσα,—ἔνα λόγος ποὺ τοῦ εἶναι τὸ πιὸ ἀγαπητὸ ἀνάγνωσμα.— οἱ προκηρύξεις, οἱ δηλώσεις καὶ μερικὰ ἄλλα σ' αὐτὸ εἶναι στὴν καθαρεύουσα, τοῦ ἀπαντῶ: Γιατί, πρὸς τὸ παρόν, δὲν εἶναι καμμιὰ ἀνάγκη νὰ εἶναι ὅλα στὴ δημοτική. Τὰ μυθιστορήματα, τὰ διηγήματα, τὰ ποιήματα, ἡ Ἐπιστολή, εἶναι ἔργα λογοτεχνικά. Αὐτὰ δὲν μπορεῖ νἄναι ἄλλη γλῶσσα. Ἀλλὰ μιὰ πεζὴ προκήρυξη ἢ διαγωνισμοῦ ἢ μιὰ πρότασι Ἀσκήσεως δὲν ἐμποδίζει τίποτα νὰ εἶναι στὴν καθαρεύουσα. Μήπως δὲν ἔχουμε δυὸ γλῶσσες; Σιγὰ-σιγὰ θἀποκτήσουμε μιά· καὶ σιγὰ-σιγὰ κι' ἡ Διάπλαση θὰ γράφεται ὅλη σ' αὐτή.—Ὁ ἴδιος προτίθεται ὅτι «τοῦ ἀρέσει πολὺ κι' ὁ Φούσκας δίκως τὸν ζωγραφίζει ὁ κ. Βώττης. Εἶναι ἀκριβῶς ὅπως τὸν φαντάζεται κανεὶς ἀπὸ τὴ διήγησι τῆς κυρὰ-Μάρθας».

Μὴν ἀνησυχῆς, *Ἐλπά*, κι' ὁ Τζάκ δὲν θὰ πεθάνῃ. Τὸ εἶπα καὶ σὲ μιὰν ἄλλη φίλη μου ποὺ εἶχε τὴν ἴδια ἀνησυχία: Τὸ τέλος του θὰ εἶναι ἱκανοποιητικό. Ὁ «ἀνοπόφορος ἀπὸ τὴν ὡραιότητα τῶν γραφομένων του» Ἀνανίας σ' εὐχαριστεῖ γιὰ τὸ κομπλιμέντο καὶ σοῦ ἀνταποδίδει τὰ χαιρετίσματα.

Ἔκαμες πολὺ καλά, *Φαρσέρ*, ποὺ ἀποφάσισες ἐπιτέλους νὰ μοῦ γράψῃς. Οἱ ἀνορθογραφίες σου, — κι' ὁμολογῶ ὅτι κάνεις μερικές,— δὲν ἦταν λόγος νὰ ντρέπεσαι. Γιατί ἐγὼ εἶμαι μητέρα καὶ νἄξερες πόσα παιδιὰ μου δὲν ξέρουν ἀκόμα νὰ γράφουν ὅλες τὶς λέξεις ὀρθά! Ἀφίνω δὰ ὅτι ἡ γλῶσσα μας εἶναι τόσο δύσκολη, ὥστε καὶ μεγάλοι καμμιὰ φορὰ ἀνορθογραφοῦν... Ἔπειτα ἐσὺ ἔχεις ἕνα λόγο πυραπάνω: καταγινόσουν ὡς τώρα στὰ γαλλικά. Εὐτυχῶς ἔχεις καιρὸ νὰ τελειοποιηθῇς καὶ στὰ ἑλληνικὰ κι' ἕνας τρόπος εἶναι καὶ νὰ μοῦ γράφῃς,—χωρὶς ντροπὴ πιά,—ὅσο μπορεῖς συχνότερα.

Βάρκα τοῦ Κανάρη, εὐχομαι περαστικὰ τοῦ μπαμπᾶ. Γιὰ νὰ μὴν ἰδῇς τόνομά σου σ' ἀποτελέσματα, θὰ πῇ ὅτι δὲν ἔφτασε στὰ χέρια μου ἢ ἀπάντησή σου. Ναί, ἄλλη φορά,—πρὸ ἐτῶν,— ἔστελνα στὰ παιδιά μου «ἀπὸ ἕνα γλυκὸ φιλάκι». Ἀλλ' ἀπὸ τότε τὰ παιδιά μου μεγάλωσαν, σκέφθηκα ὅτι δὲν ταίριαζε πιὰ αὐτὸ τὸ πολὺ παιδιάτικο χάδι καί, ἀντὶ γιὰ φιλί, στέλνω τώρα ἀσπασμό, χαιρετισμό. Θέλω νὰ πῶ ὅτι τὸ σημερινὸ «Ἡ Διάπλασις ἀσπάζε· αἱ» ταιριάζει καὶ σὲ μικροὺς καὶ σὲ μεγάλους ἐφ' ὅ τὸ «Ἀπὸ ἕνα γλυκὸ φιλάκι στέλλει ἡ Διάπλασις» ταίριαζε μόνο στοὺς μικρούς. Εἶδα ὅτι σ' ἐνθουσίασε ἡ ἰδέα τῆς *Κόρης τῶν Ἀθηνῶν* γιὰ τὴ στήλη. Ἀλλὰ πῶς νὰ γίνῃ;

Ὡραῖος Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Σκανδαλιάρα*, *Μεγαλόπρεπη Ἴδη*, *Ἄστρο τῆς Λευτεριᾶς*, *Φοῖβος*, *Ἰωστέφανος*, *Μίρκα*, *Ἀτρόμητο Εὐζωνάκι*, *Ψαροπούλα*, *Τρελοκόριτσο*

πῶς πῆγε ὁ περίπατος μὲ τἀμάξι στὴν ἐξοχή;) *Αὔραν τοῦ Εὐξείνου* (δεκτές εἶδατε τί εὐχαρίστησις ποὺ εἶναι νὰ λύνη κανεὶς τέτοιες νόστιμες Ἀσκήσεις;) *Φίλαθλον* (σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα γράφεις· καὶ τὸ ἐρχόμενο δωδεκασέλιδο, ἐλπίζω νὰ τὸ βρῆς ἀνώτερο ἀπὸ τἄλλα, κι' ἀκόμη ἀνώτερο τὸ ἔκτο, ποὺ θἄχει τὴν «Κυριακή»·) *Παιδὶ τῶν Δασῶν* (χαίρω ποὺ ἔγινες καλὰ· φίλησέ μου καὶ τὴν ἀδελφούλη ποὺ μὲ τόση εὐχαρίστηση διαβάζει τὸν «Ἀρχιλήσταρχο».) *Ἀμίμητον Γελωτοποιόν* (ἔκαμες καλὰ ποὺ μοῦ ἔγραψες τὴ «βιογραφία» σου γιὰ νὰ σὲ γνωρίσω καλύτερα· εἶχες θλιβερὲς περιπέτειες, ἀλλὰ εὔχομαι νὰ εἶναι αὐτὲς οἱ πρῶτες κι' οἱ τελευταῖες τῆς ζωῆς σου· σοῦ ἔστειλα λυσόχαρτο·) *Ἀσὰν* (καμμιὰν ἀνείρρηση δὲν ἔχω· ἀπεναντίας σ' εὐχαριστῶ ποὺ θὰ βοηθήσῃς τὸ Σύλλογο τῆς ἀδελφῆς σου·) *Ἀκανθάκι* (ὁ κ. Φαίδων σ' εὐχαριστεῖ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα·) *Πεταλούδαν* (ἔστειλα· χαίρω πολὺ γιὰ ὅλ' αὐτά· κι' ὁ κ. Φ. σ' εὐχαριστεῖ ποὺ πρῶτα-πρῶτα τὴν Ἐπιστολή του διαβάζεις·) *Ζουλείκαν* (δεκτή, μὴν ἀνησυχῆς)· *Κίρκην* (θὰ εἶδες ὅτι αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο σοῦ ἐνέκ, ινα· χαίρω πολύ·) *Εὔαν* (δὲν ἀμφιβάλλω, ἀφοῦ μοῦ λές πῶς ἔστειλες ἀπάντηση στὶς Δευτ ἐς Δέξεις κι' εἶχες β.εῖ μάλιστα τὶς ἕνδεκα· ἀλλὰ δὲν τὴν ἔλαβα· γι' αὐτὸ δὲν εἶδες τὸ ὁμά σου· ἀλλοιῶς πῶς μποροῦσε;) γιὰ τὸ ἄλλο, στεῖλε καὶ μπορεῖ νὰ προφθάσῃ·) *Ἡρωΐδα τοῦ 21* (θὰ ἔλαβες τὰ λυσόχαρτα· σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα·) *Γίνον Βούγαν* (γιὰ νὰ γίνῃ ἕνας Σύλλογος, χρειάζεται νὰ θέλουν δυό-τρεῖς νὰ ἐργασθοῦν μαζὶ γιὰ τὴ διάδοσή μου· γιὰ τὸ κομμάτι θὰ σοῦ πῶ ὅταν θὰ ἔλθει ἡ σειρά του νὰ τὸ διαβάσω·) *Πηλέα* (ἔστειλα 2 λυσόχ. καὶ 10 τετράδ.) *Νάρκισσον* (ἂν εἶναι ὅσες λές, ἀρκοῦν γιὰ τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ Πρώτου· θὰ πῶ στὴ *Φιλόσοφη* ὅτι δὲν εἶσαι πατριώτης της, ἀγαπᾶς ὅμως τὴν Ἄνδρο σὰν δεύτερη πατρίδα σου·) *Ἀθ. Ν. Σαββόπουλον* (ἔλαβα· εὐχαριστῶ·) *Στεναγμὸν τοῦ Δάσους* (λαβαίνεις τὸ φύλλο μου χωρὶς γραμματόσημο, γιατὶ τὰ φύλλα κάθε πόλεως τὰ παραδίδω στὸ Ταχυδρομεῖο δεμένα ὅλα μαζί, καὶ στὸ περικάλυμμα αὐτοῦ τοῦ δέματος κολλῶ χοντρικῶς ὅλο τὸ γραμματόσημο ποὺ χρειάζεται, ἀναλόγως τοῦ βάρους·) *Ἱερολοχίτην* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· στὴν ἐρώτησή σου ἀπαντᾶ ὁ Ὁδηγός·) *Κόρην τῶν Κυμάτων* (τῆς Β' Τριμηνίας μπορεῖς·) *Νυκταλούλουδο* (ἔστειλα· πὲς τῆς μικρῆς σου ἀδελφῆς, ποὺ ἤθελε νὰ πάῃ μὲ τὸ Μπέμπη ἀντὶ τῆς Φεβρονίας, νὰ περιμένῃ νὰ ἰδῇ τὸ τέλος· καὶ τότε νὰ μᾶς πεῖ·) *Σπαθὶ τοῦ Βουλγαροκτόνου* (δὲν ξέρω τί εἶναι, γιατὶ δὲν τὸ διάβασα ἀκόμη· ἀλλὰ τόσο μεγάλο δὲν μπορεῖ νὰ ἐγκριθῇ· νὰ μοῦ στεῖλῃς ἢ τὸ ἴδιο συντομευμένο κατὰ τὰ μισό, ἢ ἄλλο μικρότερο·) *Νέμεσιν*, *Μέγαν Ἀλέξανδρον*, *Ἀειθαλῆ*, *Γαλάζιον Οὐρανόν*, *Ἀεράκι τῆς Πόλης* κτλ. *Βαλεντίνην Ψαραδέλλη*, *Τσουκνιδούλαν*, *Γαυρειώτικο Μελτέμι*, *Ἐλευθέριον Ρουσσάκην* (ἔστειλα).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *19 Μαρτίου*, θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 232 Διαγωνισμοῦ.
Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 26 Μαΐου.)

245. Δεξίγριφος

Τὸ πρῶτο μου εἶναι πρόθεσις,
Τἄλλο μου τὸ φορεῖς·
Τὰ δυὸ μαζὶ σὲ φάκελλο
Νὰ κλείσῃς εἰμπορεῖς.

Κεραυνὸς

246. Στοιχειόγριφος

Εἶμαι πόλη ἑλληνική·
Ἂν μ' ἀλλάξῃς τὸ μεσαῖο
Καὶ προσθέσῃς κεφαλή,
Ἄλλη ἀμέσως θὰ προβάλῃ
Πιὸ γνωστὴ καὶ πιὸ μεγάλη.

Πάτερ-Παχούμιος

247. Μεταγραμματισμὸς

Γνωστὴ πόλη, μὲ τὸ Βῆτα,
Βλέπεις εὐρωπαϊκή·
Ἂν τἀλλάξῃς ὅμως, λῦτα,
Κάνεις λίμνη ἑλληνική.

Ἀτρόμητο Ἐδζωνάκι

248. Δημῶδες Αἴνιγμα

Ὁ μπάρμπας μας ὁ στρογγυλὸς
Κι' ὁ στρογγυλοζωσμένος
Σαράντα ζῶνες ζώνεται
Καὶ τὴν παλιά του ἀπόξω.

Γαλάζιος Οὐρανὸς

249. Μαίανδρος

```
* * * * *   * * * * *   * * *
*       *   *       *   *   *
*   * * *   *   * * *   *   *
*   *       *       *   *   *
* * *   * * * *   * * * * *
```

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διαγραμμάτων οὕτως, ὥστε νὰ ἀναγινώσκονται ἐξ ἀρχῆς κατὰ σειράν: Μέλος, νομοθέτης, ἀρχαῖος βασιλεύς, ζῶον, πρόθεσις, ἐπίρρημα, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, ἀπόστολος, πτηνόν, ῥῆμα, χρονικὴ διαίρεσις, ἐπίρρημα, θεά, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, θεά.

Ἀρίων

1 2 3 4 5 6 1 7 8	= Θηρίον
2 1 2 8	= Θεά
3 6 1 7 3	= Αὐτοκράτωρ
4 5 3 4 8	= Ἐπίθετον
5 7 3 4 8	= Σχῆμα
6 1 7 8	= Θεὸς
7 4 3	= Ζωϊκὸν
8 5 2 1 7 3	= Ληστής

Χανουμάκι

251. Δεξιθηρία

* Υ * Α

Νὰ εὑρεθοῦν ἑπτὰ λέξεις, τῶν ὁποίων τὸ τρίτον γράμμα νὰ εἶναι Υ καὶ τὸ τελευταῖον Α, κατὰ τὸν ἀνωτέρω τύπον, (ἐκτὸς κυρίων ὀνομάτων.)

(Νέον εἶδος) Σγουρόμαλλη

252. Ἀκροστιχὶς ἐξ Ἀντιθέτων

Νὰ εὑρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τὰ *δεύτερα* αὐτῶν γράμματα νὰποτελοῦν ἀσματικὸν κράτος:

μέσον, *ἀγάπη*, *ἀγνοῶ*, *βράδυς*.

Δημοσθ. Μιράογετζης

253. Φωνηεντόλιπον

πντ-Ρ

Γ. Θ. Δανιέλος

254. Γρῖφος

```
        η
      η   η
R   ἦν     μ
      η   η
        η
```

Μιχ. Ο. Δέφνερ

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

255. Metagramme

Etant d'abord en bois,
Contenait des liquides
—Vinaigre, huile, bierre; —
Mais en changeant le cou,
Il devint une pierre
preciense et limpide.

(Πρωτότυπον) Ξάνθιππος

256. Rébus

G H été — lî / des — eee / eee / eee

Ἀγνὴ Ψυχούλα

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 2

19. Ὄασις (ὠά, σής.)—18. Ρόδος (ρῶ, δός.)—19. Πάδος - πάγος.—20. Πάτραι (ἀτραί)-Ἄρτα. **21.**

Π Ρ Ω Σ Σ Ι Α	22-23. 1. *Χάβρα*,
Ρ Κ Υ Κ	ἄβρα, ἄρα, ἄλλα,
Ω Κ Ε Α Ν Ι Α	ἄλλας, ἄλλος, ἄλ-
Σ Α Ο Ρ	γος, λαγός, λαός,
Σ Υ Ν Ο Ρ Ο Ν	*ναός*. 2. *Λαός*, ὁλός,
Ι Ι Ο Α	ἄλλος, ὅλος, ὄχλος.
Α Κ Α Ρ Ν Α Ν	—24-28. Διὰ τοῦ Γ: *γάμος*, *γόρος*, *γέρας*, *λαγός*, *λόγος*. — 29. *Ἐν τούτῳ νίκα*. (ἐν τοῦ τόνοι, κᾶ.) — 30. Aimez-vous les uns les autre.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχεῖα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1.

Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3.

Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

|KZ' — 322|

Ἐνδιάνα, Ταρζάν, ἀλληλογραφοῦμε; Στείλατε: Σμολένσκη 18, Ἀθήνας.
Τρελλὴ Πριγκίπισσα
Τρελλοκόριτσο

|KZ' — 323|

Ὁ στις λάβει μέρος εἰς Διαγωνισμὸν Ἑλληνικῶν γραματοσήμων ἔχει ἐλπίδας ἀποκτήσεως ὑγκώδους χρυσοδέτου τόμου. Προθεσμία μέχρι τέλους Ἀπριλίου. Δ/σις: Κυπριάδου 7, Ἀθῆναι. ΓΙΝΟΣ ΒΟΥΓΑΣ

|KZ' — 324|

Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ ὅλους. Φιλόσοφη, συγγνώμην. ΓΙΝΟΣ ΒΟΥΓΑΣ

|KZ' — 325|

Παιδιά, νομίζω πὼς ἡ Ἀλκμήνη, μὲ τὶς ζέστες, δὲν ξέρει τί κάνει.
Στεναγμὸς τοῦ Δάσους

|KZ' — 326|

Βαΐλλα, σ' ἔπιασα εἶσαι ἡ Θεοδώρου. Βρές με. Λατάνια

|KZ' — 327|

Διαπλασόπουλα, μπαίνοντας σᾶς χαιρετῶ. Ἰδιαιτέρως τὸν Ἄμλετ καὶ Ἰαβέρη· ἀλληλογραφοῦμε; Δ/σις: Ὄλγαν Κωνσταντίνου (διὰ Σόλδαϊν), Κιλκισίου πάροδος 10, Θεσσαλονίκην. ΙΟΛΒΑ-Ι-Κ

|KZ' — 328|

ΕΛΛΑΔΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΓΚΑΛΙΑ ΑΓΚΑΛΙΑ Ὑποψηφ. Δημοψηφ.

|KZ' — 329|

Ἱδρύθη Σύλλογος τῶν α' Ἀκαταμαχήτων, Πρόεδρος: Θύελλα, Ἀντιπρόεδρος: Ἀστραπή, Γραμματεύς: Ἀστροπελέκι, Ταμίας: Ἀνεμοστρόβιλος. — Ζητοῦνται μέλη· περιμένουμε τὸ Ἀστραπόβροντο. Δ/σις: Τσαλῆ 3, Βόλον.

|KZ' — 330|

Ὁ Ἀρτανιάν, πρωτομπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο, στέλλει χίλιους χαιρετισμοὺς εἰς ὅλους καὶ δυὸ χιλιάδες στοὺς ἀγαπητούς του Πόρθον, Ἄθων, Ἀραμιν.

|KZ' — 331|

«Ἑρμῆς», εὐχαριστῶ διὰ πρότασιν· μὲ λάμπει μου ἀρνοῦμαι. Ἄθως

|KZ' — 332|

Ὅλοι, παιδιά, πρέπει νὰ ψηφίσουμε τὸ Λάβαρον τοῦ 21 ποὺ θυμίζει τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν. Ἄθως

|KZ' — 333|

Ὁ Ἀραμις, εἰσερχόμενος στὸ Διαπλασόκοσμο, χαιρετᾶ ὅλους καὶ ἰδιαιτέρως τοὺς Ἄθων, Πόρθον, Ἀρτανιάν.

|KZ' — 334|

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΡΜΗΣ»
ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

Συμληροῦντες ψηφοδέλτιον 1926 ψηφίζομεν:
ΔΙΜΑΤΟΒΑΜΒΗΝΗ ΔΟΞΑ, ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ, ΤΣΕΚΥ ΚΟΥΓΚΑΝ, ΕΥΑ, ΤΑΥΚΟ ΚΑΜΟΓΕΛΟ.
Δημοψηφίσματος ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

|KZ' — 335|

Πρωτομπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο σᾶς χαιρετᾶ τὸ ΚΟΚΚΙΝΟ ΑΡΑΠΑΚΙ

|KZ' — 336|

Ἀπωλέσθη κρανίον μὲ τὸ πολύτιμον (!) περιεχόμενον ἀνῆκον εἰς τὸν σωματοφύλακα Ἄθων. Ὁ εὑρὼν παρακαλεῖται νὰ τὸ φέρει εἰς τὴν ὁδὸν Τρεχαγόρευε καὶ ἀμοιφθήσεται . . . ἀγοῖος!

Ὁ φίλος του: Πόρθος

|KZ' — 337|

Πατριῶτες, Φιλόσοφη, ναὶ μά . . . ἀπὸ μητέρα. ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ
Ὑποψήφιος στὸ Δημοψήφισμα

|KZ' — 338|

Χαιρετῶ ἀπαξάπαντας· ἐπανερχόμενος στὸν Διαπλασόκοσμον. Ἀλληλογραφῶ μ' ἀνταλλάσσω κάρτες. Δ/σις: Ἀθανάσιον Πιτένην, τελειόφοιτον Γυμνασίου, Ἔλασσόνα. Πίερος Ὀλυμπίτης

|KZ' — 339|

ΑΣΠΡΟΣ ΠΑΛΙΑΤΣΟΣ
Στὸ Δημοψήφισμα

|KZ' — 340|

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΑΛΙΑΤΣΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΕΡΡΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Προκηρύσσομεν διαγωνισμὸν ἀγράφων καρτῶν. Προθεσμία δίμηνος· συμμετοχὴ δραχμή. Βραβεῖα 5.

«Ἐρμῆς», Σαντροφιὰ Ἀρσακειάδων, Ἄγγελε κλπ. ἐλπίζομεν νὰ τιμήσετε τὸν Διαγωνισμόν μας.

Διαγωνισμῶν: ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΤΑΡΖΑΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

Ψηφίσατε τὰ ψευδώνυμα: Δαφνοστεφὴς 21, Ἄσπρος Παλιάτσος, Ροδαλὴ Ἀδυγόλα, Γλυκὺ Χαμόγελο, Ἀπόγονος Ἡρώων, Τραγοῦδι τῆς Λευτεριᾶς. Ἄγγελος, Αἱματοβαμμένη Δόξα.

Δημοψηφίσματος: ΕΣΜΕ Η ΤΟΥΡΚΟΠΟΥΛΑ
Ὁ Πρόεδρος: ΤΑΡΖΑΝ

|KZ' — 341|

Σὲ εὐχαριστῶ πολύ, Ἄθω, διὰ τὴν καλωσύνην σου, Διαπλασόπουλα, σᾶς ἐνθυμίζω τὸν (KZ'—265) διαγωνισμό μου. Εὐχαριστῶ ἐκείνους ποὺ μοῦ ἔστειλαν.

Καπετὰν Ἄφαντος

|KZ' — 342|

Ἄγγελε Δάφνη, φωτοβόρχι εὐτυχίας ἂς σὲ λούζει στὴ μορτούλα σου.

Μ' ἀγάπη: Λιλιάνα

Νέος Τιμοκατάλογος

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ 19ος. Ἕκαστος τόμος δρ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. *28,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. *33* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1926) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 33 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος δρ. *80* καὶ ραμμένος δρ. *85*. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. *5* ὁ ἄρραφος καὶ δρ. *15* ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. *18* εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΤΥΠΟΙΣ ΧΕΝ. Ε. ΣΚΡΙΠΑΔΟΥ· ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ 16, ΑΘΗΝΑΙ